

Denizli Turizm Çalıştayı Komisyon Raporları



5 Mart 2020



TAKDİM



Ekonomi, üretim, sağlık, politika ve turizm gibi pek çok alanda küresel boyutta değişmeler ve gelişmeler yaşadığımız bu dönemde hem ülkemizde hem de ilimizde turizm konusunda yapılacak çalışmaların ve bu bağlamda atılacak adımların Kültür ve Turizm Bakanlığımızın yayınlamış olduğu 2023 Turizm Stratejik Planı çerçevesinde planlanması ve yürütülmesi son derece önemlidir. 2023 vizyonu doğrultusunda belirlenen hedeflere ulaşabilmemiz için de kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör temsilcileri, sivil toplum kuruluşları ve üniversitelerimizin yanı sıra bu yolda katkı sağlamak isteyen toplumun her kesiminden insanın, özellikle de gençlerimizin, ortak bir akılla ve bütüncül olarak hareket etmesi gerekmektedir.

İşte bu bağlamda, söz konusu 2023 Turizm Stratejik Planı kapsamında ilimizin turizm konusunda izleyeceği yol haritasını belirlemek amacıyla tüm paydaşları bir araya getirdiğimiz Denizli Turizm alıştayını; İl Kültür ve Turizm Müdürlüğümüz koordinasyonunda, Denizli Büyükşehir Belediye Başkanlığımız ve Pamukkale Üniversitesi Turizm Fakültemizin katkılarıyla 5 Mart 2020’de Nihat Zeybekçi Kongre ve Kültür Merkezi’nde gerçekleştirdik.

Çalıştayda ilimizde faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının kültür ve turizm konusunda çalışmalar yürüten ve bu alanda uzmanlaşmış temsilcileri ile Pamukkale Üniversitemizin değerli akademisyenleri ve ayrıca toplumun her kesiminden bu konuya katkı sağlayabileceğini düşündüğümüz kişiler bir araya gelerek büyük bir özveriyle tüm gün boyunca Denizli'nin turizm potansiyelini, bu potansiyelin açığa çıkarılmasında yaşanan problemleri ve bu problemlere getirilebilecek çözüm önerilerini tartıştılar. Ortaya çıkan sonuçlar ise yine Üniversitemizin değerli hocaları tarafından rapor haline getirilerek bir nevi şehrimizin turizm fotoğrafı çekilmiş oldu. Böylece, Denizlimizin 2023 Turizm Master Planı'nı oluşturmada ilk adımı atmış bulunduk.

Komisyon raporlarımızın ilimizin turizm konusunda daha iyi yerlere gelmesi için atacağı adımlara ışık tutmasını ve ilimize hayırlı olmasını diler, çalışmanın hazırlanmasında emeği geçen Denizli Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Denizli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü ve Pamukkale Üniversitesi yetkililerine ve tüm çalıştay katılımcılarına teşekkür ederim.

Hasan KARAHAN

Denizli Valisi

ÖNSÖZ



Şehirler, insanlığın özgürleşmesi ve güçlenmesi adına önemli bir yer tutmaktadır. Bu bağlamda medeniyetlerin buluşma noktası olan Denizli, tarihin her döneminde coğrafi konumu, kültürel ve doğal zenginlikleri ile cazibe merkezi olmuştur. Günümüzde de kendine has değerleri, aktif şehir dinamikleri ile emin adımlarla yürüyüşünü ve öncü duruşunu sürdürmektedir.

Turizm sektörü geçmişten günümüze dünya ülkeleri tarafından yoğun ilgi görmüştür. Bunun en önemli nedeni ise, dünya genelinde en hızlı gelişen, avantajlı sektörlerin başında gelmesidir. Turizmde, dünya turizminin üç misli büyüyen bir ülke olan Türkiye’de önemli çekim noktalarından biri de Denizli’dir. Bize düşen ise şehrimizin, stratejik önemi olan turizm sektöründe sahip olduğu bu avantajı en etkin ve efektif bir şekilde kullanmasını sağlamaktır.

Bu kapsamda Kültür ve Turizm Bakanlığımızın yayınlamış olduğu 2023 Turizm Stratejik Planı işığında Kültür ve Turizm Bakanlığı, Denizli Valiliği ve Pamukkale niversitesi işbirliği ile Denizli Turizm alıştayı gerçekleştirdik. Denizli'deki yerel yönetimler, devlet kurumları ve sivil toplum kuruluşlarının katıldığı ve turizm sektöründeki tüm paydaşların bir araya gelerek çözüm önerilerinin sunulduğu Denizli Turizm alıştayı'nda, şehrin turizm sektöründeki güçlü ve zayıf yanları ile fırsatları ve tehditleri A'dan Z'ye ele alınmıştır. Böylece, şehrimizin sektördeki güçlü ve gelişime açık yönleri masaya yatırılarak, sektörün bugünü ve geleceği adına sağlıklı kararlar alınmış ve en doğru adımların atılmasına öncülük edilmiştir. İnanıyorum ki, Denizli Turizm alıştayında alınan kararlarla Denizlimiz tüm dinamikleriyle turizme hakim hale gelecektir.

Denizli yle bir şehir ki; hayalleri gerçeğe, düşünceleri vizyona çeviriyor. Denizli Turizm alıştayı ile şehrimizin sahip olduğu potansiyel bir kez daha gözler önüne serilmiştir. alıştay, şehrimizin sektördeki yol haritasının çıkarılması ve bu surette Denizli'nin geleceğe bilinçli ve rasyonel adımlarla yürümesi için önemli bir adım olmuştur. Çalıştaya öncülük eden Denizli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Denizli Valiliği, Pamukkale niversitesi yetkililerine ve fikir, görüş ve önerilerini paylaşan katılımcılarımıza teşekkür ediyorum. alıştay komisyon raporlarının Denizlimiz, bölgemiz ve ülkemiz adına hayırlı olmasını diliyorum.

Osman ZOLAN

Denizli Büyükşehir Belediye Başkanı

ÖNSÖZ



Küresel ekonomik büyümenin itici gücü ve dünyanın en dinamik sektörlerinden birisi olarak turizm, yarattığı istihdam ve iş hacmi bakımından birçok endüstriye eş değer iken bazı endüstrilere göre ise daha fazladır. Turizmin, uluslararası ticaretin önemli aktörlerinden biri haline gelmesi ile birlikte turizm sadece gelişmekte olan ülkeler için değil gelişmiş ülkeler için de önemli gelir kaynaklarından biri konumundadır. Ayrıca, ekonomik kriz ve salgın hastalıklar haricinde öngörülen büyümesi ve istihdam yaratma becerisi, yoksulluğu azaltma potansiyeli, bölgesel entegrasyonu artırma ve tüm dünyadaki insanları ortak bir noktada bir araya getirme yeteneği göz önüne alındığında; turizm tüm ülkeler için çok sayıda fırsat sunan bir konumdadır.

Türkiye, turizm sektöründeki tecrübesi, doğal ve kültürel kaynaklarının çeşitliliği ile birçok medeniyete ev sahipliği yapmış kadim tarihi ve üstün hizmet kalitesi sayesinde, uzun yıllardır dünyada en çok turist ağırlayan ilk on ülke arasında yer almaktadır. Denizli ise coğrafi konumu, doğal ve tarihi güzellikleri, geçmişi binlerce yıl öncesine dayanan sağlık ve termal turizm potansiyeli, marka değere sahip Pamukkale ve antik kentleri ile dört mevsim turist çeken Türkiye'nin en önde gelen turizm merkezlerinden birisidir.

Tarih boyunca önemli bir termal kür ve tedavi merkezi olarak Dünya'nın farklı yerinden insanlar için bir şıfa merkezi olan Pamukkale Karahayıt Bölğemiz, sağık alanındaki bu özelliğini geçmişte olduğı gibi bugün de korumaktadır. Bu noktada bizler Pamukkale Üniversitesi olarak, bilimin diğerk alanlarında olduğı gibi sağık alanında da önce ilimize ve bölğemize sonra ise ÷lkemize yaptığımız çalışmalar ve yürüttüğümüz tedavi yöntemleri ile hizmet vermekteyiz. Sağık Turizmi alanında da son yıllardaki bu çabamızın, yatırımlarımızın ve çalışmalarımızın sonucunda Dünya'nın birçok ÷lkesinden hastalara tedavi hizmeti veren bir kurum haline geldik. Ayrıca, Karahayıt'ta yapımına 2017 yılında başlanan Pamukkale Üniversitesi (PAÜ) Fizik Tedavi Rehabilitasyon Hastanemizin hizmete girmesi ile birlikte gerek ilimiz gerek bölğemiz gerekse de ÷lkemiz, Termal Sağık alanında çok önemli bir merkeze kavuşmuş olacak. İnanıyorum ki Türkiye ve Dünyanın farklı yerlerinden insanlar bu bölgenin şıfalı termal suları ile Pamukkale Üniversitesi'nin sağık alanında deneyiminin bir araya geleceğı bu hastanemizde şıfa bulacaklar.

Turizm, yapısı gereğı farklı kesimlerden paydaşlar ve birçok sektör ile birlikte hareket etmektedir. Turizm sektörünün gelişimi ancak kamu ve özel sektör iş birliğine ve yenilikçi hizmet anlayışına sahip tesislerle sağlanabilir. Bu bakımdan turizm potansiyelinin sürdürülebilir bir şekilde yönlendirilmesi ve yönetilmesi için kamu, özel sektör, sivil toplum kuruluşları ve üniversiteler giderek daha fazla ortak çalışmalara imza atmaktadır. Bu kapsamda 2023 Türkiye Turizm Stratejik Planı doğrultusunda turizm konusunda öngör÷len sorunlar ve çözüm yollarının belirlenmesi için tüm paydaşları bir araya getiren Denizli Turizm Çalıştay ı, Denizli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü koordinasyonunda, Denizli Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve Pamukkale Üniversitesi Turizm Fakültesi'nin katkılarıyla 5 Mart 2020'de gerçekleştirilmiştir. Çalıştaydan elde edilen bilimsel sonuçların, ortak akıl çerçevesinde değerlendirilmesi sonucu, başta ilimiz ve bölğemiz olmak üzere tüm ÷lkemiz adına da turizminin gelişimine katkı sunacağı inancındayım. Denizli'nin ekonomik kalkınmasında öncelikli ve kritik bir öneme sahip turizm sektörünün tüm boyutları ile değerlendirildiğı ve ileride oluşturulacak Denizli Turizm Master planına ışık tutacak Denizli Turizm Çalıştay ı'nda, bölgenin en önemli sorunları dokuz farklı komisyonda değerlendirilmiştir. Çalıştay sonunda her bir komisyon, ilgili sorunları incelemiş, çözüm önerileri ile birlikte ilgili kuruluşları ve izlenecek yöntemleri önermiştir.

Sözlerime burada son verirken, turizme olan desteklerimizin artarak devam edeceğini belirterek, bu çalıştayın hazırlanmasında emeğı geçenler başta olmak üzere, çalıştaya aktif katılım gösteren ve değerli fikirlerini bölğemizin kalkınmasına seferber eden Denizli turizminin tüm paydaşlarının temsilcilerine teşekkürlerimi sunuyorum.

Prof. Dr. Hüseyin BAĞ

Pamukkale Üniversitesi Rektörü

ÖNSÖZ



Birbirinden güzel ve can alıcı mağaraları, gölleri, kanyonları, köprüleri, yaylaları, boyalı camileri, tekstil ürünleri, el dokuması halı ve kilimleri, Yaşayan İnsan Hazinesi Kültürel Miras Taşıyıcısı seçilmiş rahmetli Hayri DEV ile yeni seçilen Halime ÖZKE'si, binlerce yıl öncesinden kalan antik kentleri, üzümü, şarabı, ulusal ve uluslararası maraton ve şampiyonalara yaptığı ev sahipliği ile Pamukkale'nin sıcak beyazını ve Bozdağ'ın soğuk beyazını buluşturan Denizli'mizi tarif ederken "tarihe, tarife, kelama ve kaleme sığmayan eşsiz güzellikte" diyoruz. Çünkü 11 bin 868 kilometrekarelik alana yayılmış şehrimiz bahsettiğim tüm bu güzellikleri ve değerleri ile gerçekten "tarihe de, tarife de, kelama, kaleme de sığmıyor".

Yolu bir şekilde Denizli'den geçen herkes için, bu şehrin turizm konusunda hak ettiği yerlere gelmesini sağlamak bizim hem görevimiz hem de sorumluluğumuzdur. İşte bu bilinçle; kültür ve turizm konusunda uzmanlaşmış ve bu alanlarda çalışmalar yürüten yaklaşık 150 katılımcıyı bir araya getirdiğimiz Denizli Turizm Çalıştayında 9 farklı komisyonda Denizli turizminin sorunları ve çözüm önerilerini değerlendirdik. Komisyonlardan çıkan sonuçların derlendiği bu raporlar ışığında şehrimizin 2023 Turizm Master Planını oluşturmak üzere yeni çalışmalara başlayacağız. Bu raporlar, bundan sonraki süreçte kültür ve turizm alanında izleyeceğimiz yolu ve atacağımız adımları belirleyecek ve

böylece şehrimizi turizm alanında çok daha farklı noktalara getirip “Denizli” isminin dünya çapında ön plana çıkmasını sağlayabileceğiz.

Bu noktada, bu çalışmanın ortaya çıkmasında büyük katkılar sunan Denizli Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve Pamukkale Üniversitesi yetkililerine, ayrıca çalıştayımıza gelerek değerli fikirlerini bizimle paylaşan ve Denizli turizmini daha iyi yerlere getirebilmemiz için bize destek olan tüm katılımcılarımıza teşekkür eder, komisyon raporlarımızın ilimize hayırlı olmasını temenni ederim.

Turhan Veli AKYOL

Denizli İl Kültür ve Turizm Müdür V.

SEKTÖREL VİZYON

DENİZLİ' NİN;

- *Zengin kültürel ve doğal varlıklarına sahip çıkıldığı, korunduğu,*
- *Turistler için bir çekim noktası haline getirildiği, ilimizdeki kültür ve sanat faaliyetlerine her türlü desteğin verilerek, sosyal, kültürel ve sanat yaşamının geliştirildiği,*
- *Ülkemize gelen her beş turistten en az birinin ziyaret ettiği,*
- *Bir geceyle sınırlı olan konaklamanın en az bir haftaya ulaştığı,*
- *Yılın 12 ayı turizmde pay alabilen ve dünya çapında tanınan,*
- *Termal su ve sağlık şehri olarak adından bahsettiren,*
- *Turizmde markalaşan*

BİR “TURİZM KENTİ” HALİNE GETİRİLMESİ.

SEKTÖREL MİSYON

Denizli'nin sahip olduğu doğal ve kültürel varlıkları ortaya çıkarmak, korumak ve sürdürülebilirliğini sağlamak, turizmin tüm çeşitlerine yönelik potansiyelleri harekete geçirmek ve bunu yılın 12 ayına yaymak, kültür ve turizm alanında profesyonel anlamda tanıtım yapmak, el sanatlarını korumak ve tanıtmak, halkın kültür ve sanata olan ilgisini artırmak ve geliştirmektir.

İÇİNDEKİLER

Destinasyon Yönetimi Komisyonu	28
Hizmet Kalitesi Komisyonu	34
İnovasyon ve Teknoloji Komisyonu	41
Mevcut Turizm Alanlarının Rehabilitasyonu Komisyonu	46
Tanıtım ve Pazarlama Komisyonu	51
Turizmde Ürün Çeşitliliği-1 Komisyonu	57
Turizmde Ürün Çeşitliliği-2 Komisyonu	63
Ulaşım ve Altyapı Komisyonu	71
Yatırım ve İşletmeler Komisyonu	77
Katılımcı Yanıtları	82



ÇALIŞTAY KATILIMCILARI

PROTOKOL	
KURUM	AD-SOYAD/ UNVAN
Denizli Valiliği	HALİL CANAVAR / VALİ YRD.
Denizli Büyükşehir Belediyesi	ALİ DEĞİRMENCİ / BAŞKAN V.
Denizli Büyükşehir Belediyesi	MUSTAFA GÖKOĞLAN / GENEL SEKRETER YRD.
Denizli Büyükşehir Belediyesi	HÜDAVERDİ OTAKLI / KÜLTÜR İŞLERİ DAİRE BŞK.
Pamukkale Üniversitesi	PROF. DR. ERDİNÇ DURU / REKTÖR YRD.
Pamukkale Üniversitesi	PROF. DR. KASIM İNCE / TURİZM FAKÜLTESİ DEKANI
Denizli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	TURHAN VELİ AKYOL / İL MÜDÜR V.
Pamukkale Belediyesi	GAMZE SEVGİ / BŞK YRD.
Buldan Belediyesi	MUSTAFA ŞEVİK / BELEDİYE BŞK.
KOSGEB Denizli Müdürlüğü	AZİZ ACAR / İL MÜDÜRÜ
TKDK	MURAT KAR / İL KOORDİNATÖRÜ
GEKA	ÖZGÜR AKDOĞAN / GENEL SEKRETER
Denizli Ziraat Odası Başkanlığı	HAMDİ GEMİCİ / ODA BŞK
TURSAB Pamukkale BTK	TURAN KÖSEOĞLU
DENTUROD	GAZİ MURAT ŞEN

BELEDİYELER	
Denizli Büyükşehir Belediyesi	SAMET BAŞER
Denizli Büyükşehir Belediyesi	ARİF DURU
Denizli Büyükşehir Belediyesi	ZEKİ AKAKÇA
Acıpayam Belediyesi	BAHADIR AHCIOĞLU
Acıpayam Belediyesi	CENNET ÖZ
Acıpayam Belediyesi	ALİ FIRAT ŞEVKAN
Acıpayam Belediyesi	İSMAİL KAYA
Babadag Belediyesi	BAŞAK USAN
Beyağaç Belediyesi	MEHMET DURAL
Beyağaç Belediyesi	SALİH BURHAN AKÇAY
Buldan Belediyesi	CENGİZ DAĞCI
Çameli Belediyesi	İBRAHİM PUTGÜL
Çivril Belediyesi	RAMAZAN AYDIN
Çivril Belediyesi	TURGUT ÖZMEN
Çivril Belediyesi	MUSTAFA EREN
Çivril Belediyesi	MÜNİR SAYHAN
Honaz Belediyesi	ÖMER KORKMAZ
Honaz Belediyesi	ERSOY HADIMLIOĞLU
Merkezefendi Belediyesi	EMRAH KARAN
Merkezefendi Belediyesi	CANSU DEDA
Sarayköy Belediyesi	MURAT ÖZSOY
Tavas Belediyesi	OSMAN BABAOĞLU

KAMU KURUMLARI	
Denizli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	GÜLSÜM ÇELEBİ / MÜDÜR YRD.
Denizli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	İSMAİL ÖZTEKİN / ŞUBE MD.
Denizli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	ORHAN PARLAK / ŞUBE MD.
Denizli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	NİLÜFER TOKMAK / ŞUBE MD.
Denizli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	YAHYA ÇAL / ŞUBE MD.
Denizli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	IŞIL KILIÇ / ŞEF
Denizli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	ADİL TOKLU
Denizli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	ÖMER PEKSÖZ
Denizli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	NİHAN DABAN
Denizli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	GÖZDE METE
Denizli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	SERDAR ÇİMEN
Denizli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	RIDVAN KAYHAN
Denizli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	MUSA TANIŞ
Denizli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	MESUT ÖZER
Denizli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	NURETTİN YILDIRIM
Denizli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	AKIN UZ
Denizli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	SENA ERKAN
Denizli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	NİHAL ÇULHACI
Müze Müdürlüğü	ŞABAN KÖK
Pamukkale Üniversitesi	PROF. DR. NURAY SELMA ÖZDİPÇİNER
Pamukkale Üniversitesi	DOÇ. DR. MURAT BAYRAM (Moderatör)
Pamukkale Üniversitesi	DR. ÖĞR. ÜYESİ SEMİH ARICI (Moderatör)
Pamukkale Üniversitesi	DOÇ. DR. SERKAN BERTAN
Pamukkale Üniversitesi	DOÇ. DR. BAHADIR DUMAN
Pamukkale Üniversitesi	DOÇ. DR. ŞEYMA AY ARÇIN
Pamukkale Üniversitesi	DR. ÖĞR. ÜYESİ HANDE MUTLU ÖZTÜRK
Pamukkale Üniversitesi	DR. ÖĞR. ÜYESİ SERAP ALKAYA
Pamukkale Üniversitesi	ÖĞR. GÖR. AHMET ÇETİN
Pamukkale Üniversitesi	ÖĞR. GÖR. MEHMET YALÇIN
Pamukkale Üniversitesi	ÖĞR. GÖR. TUNCAY KARAÇAY
Pamukkale Üniversitesi	ARAŞ. GÖR. DR. BURÇİN KIRLAR CAN
Pamukkale Üniversitesi	ARAŞ. GÖR. DR. MEHMET ERTAŞ
Pamukkale Üniversitesi	ARAŞ. GÖR. DR. BURCU KOÇ
Pamukkale Üniversitesi	ARAŞ. GÖR. ÖZGE KOCABULUT
Pamukkale Üniversitesi	ARAŞ. GÖR. EMRE ATİK
Pamukkale Üniversitesi	ARAŞ. GÖR. EZGİ ATİK
Pamukkale Üniversitesi	ARAŞ. GÖR. HATİCE AKTÜRK
Pamukkale Üniversitesi	DERYA YUVALI
Pamukkale Üniversitesi	EDA USTA
Pamukkale Üniversitesi	GANİ TAŞKIRAN

Pamukkale Üniversitesi	TUĞÇE KOŞTUR
Pamukkale Üniversitesi	KEVSER KARABACAK
Pamukkale Üniversitesi	MURAT DUYAR
Pamukkale Üniversitesi	SENA AKÇAKAYA
Pamukkale Üniversitesi	EZGİ SAYMAN
Pamukkale Üniversitesi	MELİKE ŞAHAN
GEKA	EMRAH ÇELİK
GEKA	BARIŞ KIYAK
YİKOB	RAMAZAN AYDOĞMUŞ
TKDK	ALTAY FATİH ALP
KOSGEB	MURAT BARUT
İŞKUR	ATILLA ÇAKIR
İl Milli Eğitim Müdürlüğü	MEHMET ÖZBEK
Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	UĞUR ÇOBAN
Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü	GÜLNUR ÖZDEMİR
İl Sağlık Müdürlüğü	BİRSEN GÖK
Doğa Koruma ve Milli Parklar Şb.Müd.	GÖRKEM GENÇ
TKDK	MURAT KAR
Acıpayam Kaymakamlığı	AYSUN ÖZKAN

STK KATILIMCILAR	
Denizli Ticaret Odası Başkanlığı	MESUT YILMAZ
Denizli Mimarlar Odası	JÜLİDE ÖZ
Denizli Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği	HÜSEYİN UZUN
TURSAB Pamukkale BTK	HAKAN AYBAY
Aydın Turist Rehberleri Odası	OZAN SAYIN
Aydın Turist Rehberleri Odası	GÜL SULTAN KALKAN
Aydın Turist Rehberleri Odası	TUĞBA ORUÇ
Aydın Turist Rehberleri Odası	MEHMET KİRAZ
GESİFED	AYSUN NALBANT
Denizli Sanayiciler ve İş Adamları Derneği	ŞULE YILMAZ
Denizli Fotoğraf Derneği	BEKİR İNCE
PAKDOS	ALİ FUAT AVCI
Buldan Doğal Hayatı ve Kültürünü Koruma D.	M. SAİT YALÇIN
Doğa ve Çevre Vakfı	BAHTİYAR AKSOY
Sosyal Medya İçerik Üreticisi	EMRAH KAYHAN
Sosyal Medya İçerik Üreticisi	ÜMRAN AYGÜN
Denizli Genç Aşçılar Derneği	SÜLEYMAN KURSAK
Çevre ve Kültür Değerlerini Koruma Vakfı	AHMET YOLDAŞ
Yücel Arzu Dağlı Turizm A.Ş	YÜCEL DAĞLI
Anadolu Kültürel Girişimcilik A.Ş.	KAZIM TALİ
Denizli Sanayi Odası	CANSUN ÖZDÜLGER

DENİB	ŞADIYE BAYKENT
Buldan Doğal Hayatı ve Kültürünü Koruma D.	ERHAN TÜRKMENOĞLU
Kırmızı Su Derneği	ALPASLAN ALBAY
Kırmızı Su Derneği	MEHMET ÇIBIK
Halley Otel	HASAN SAĞAT
İtimat Otel	RECEP KARAKAŞ
Oskar Otel	OSMAN KALKAN
Oskar Otel	METİN GÜLEÇ
PAHOY	DENİZ SEMERCİ
Lycus Otel	HALİL ÖZALP
Hierapark Otel	TANER ULUTAŞDEMİR
Marla Restaurant	RAMAZAN ÇATALOK
İnci Class Otel	YAŞAR AKGÜN
Halıcı Otel	HELİME OKTAR
Dedeman Otel	SEHER GÖKÇE
Dedeman Otel	AHMET YARMAZ
Şamdan Otel	SELÇUK ERYILMAZ
PHTA	EMRE YENİTÜRK
Colossae Otel	VELİ SARI
Sebur Ninova Termal Hotel	BÜLENT SÖNMEZ
Grand Keskin Otel	FİKRET KOCAMAN
Avşaroğlu Otel	ÖMER ÇELİK
Heracles Thermal Otel	LEVENT ALTINTAŞ
Pişkin Otel	FAİK PİŞKİN
İnaltı Termal Sarayköy	MUSTAFA ŞEN
Casa Bianca Otel	BERK BAKIR

ALIşTAYDAN KARELER





ÇALIŞTAY SÜRECİ

2023 Turizm Stratejik Planı kapsamında turizm konusunda yaşanan sorunlar ve çözüm yollarının belirlenmesi için tüm paydaşları bir araya getiren Denizli Turizm Çalıştayı; İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü koordinasyonunda, Denizli Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve Pamukkale Üniversitesi Turizm Fakültesi'nin katkılarıyla 5 Mart 2020'de Nihat Zeybekçi Kongre ve Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi. Şehitlerimizin aziz ruhları için yapılan 1 dakikalık saygı duruşu ve okunan İstiklal Marşı'ndan sonra Vali Yardımcımız Sayın Halil CANAVAR, Büyükşehir Belediye Başkan Vekili Sayın Ali DEĞİRMENCİ ve İl Kültür ve Turizm Müdürümüz Sayın Turhan Veli AKYOL tarafından açılış konuşmaları yapıldı.

Çalıştayın moderasyonu PAÜ Turizm Fakültesi'nden Doç. Dr. Murat BAYRAM ve Dr. Öğretim Üyesi Semih ARICI tarafından yapıldı. İlçe belediyeleri, devlet kurumları, STK'lar, dernekler ve sosyal medya içerik üreticileri arasından kültür ve turizm konusunda uzmanlaşmış ve bu alanlarda çalışmalar yürüten yaklaşık 150 katılımcının bir araya geldiği çalıştayda 9 farklı komisyonda Denizli turizminin sorunları ve çözüm önerileri değerlendirildi.

Çalıştay süreci aşağıdaki şekilde işletildi:

- İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü tarafından, Denizli’deki tüm yerel yönetimler, devlet kurumları, sivil toplum kuruluşlarına davet yazısı ile birlikte genel sorunları ve çözüm önerileri belirtmelerini isteyen bir form gönderildi.
- Paydaşlardan katılacak kişi listeleri ve formlar resmi yazı ve e-posta ile İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü’ne iletildi.
- 11. Kalkınma Planı ve 2023 Türkiye Turizm Strateji Belgesi temelinde paydaşlardan gelen formlar Pamukkale Üniversitesi Turizm Fakültesi öğretim üyeleri tarafından içerik analizi ile dokuz temaya ayrıldı. Bu temalardan komisyonlar ve komisyonların odaklanacağı sorunlar belirlenmiş oldu.
- Çalıştay günü, çalıştayın işleyişi hakkında katılımcılara bir sunum yapıldı.
- Çalıştay bilgilendirme sunumundan sonra, katılımcıların birbirini tanımaları ve çalıştaya katılımlarını tam sağlamak amacıyla tanışma egzersizi gerçekleştirildi. Tanışma egzersizinde tek kelimeyle Denizli’nin katılımcılara ne çağrıştırdığı soruldu.
- Tanışma egzersizinden sonra Denizli turizminin güçlü ve geliştirmeye açık yönleri genel oturumda tartışıldı.
- Çalıştayın ikinci bölümünde komisyonlar ayrı olarak çalıştılar, komisyona ilişkin sorunlar ve çözüm önerileri belli bir şablon üzerinden oluşturuldu. Ayrıca her komisyon bir sonuç raporu da oluşturdu.
- Komisyon çalışmaları bittikten sonra genel oturumda tüm komisyon raporları tüm katılımcılar tarafından değerlendirildi ve raporların son hali verilmiş oldu.
- Çalıştay raporları Pamukkale Üniversitesi Turizm Fakültesi öğretim üye ve elamanları tarafından şekil ve içerik olarak gözde geçirildi. Çalıştayda katılımcılara dağıtılan anket soruları analiz edilerek rapora eklendi.

ÖZET



Denizli Turizm Çalıştayı'nda yaklaşık 50 temel sorun 9 komisyonda değerlendirilmiştir. Komisyonlar; Destinasyon Yönetimi, Hizmet Kalitesi, İnovasyon ve Teknoloji, Mevcut Turizm Alanlarının Rehabilitasyonu, Tanıtım ve Pazarlama, Turizmde Ürün Çeşitliliği (iki farklı komisyon olarak), Ulaşım ve Alt Yapı, Yatırım ve İşletmeler komisyonundan oluşmuştur. Çalıştay sonuçlarına göre her bir komisyon ilgili sorunları incelemiş, çözüm önerileri ile birlikte ilgili kuruluşları ve izlenecek yöntemleri önermiştir.

Destinasyon Yönetimi komisyonunda üzerinde en çok durulan husus “Bir destinasyon yönetim ve pazarlama örgütünün/kurumunun olmayışı” ile ilgilidir. Ayrıca destinasyon yönetiminde kurumlar arası koordinasyonun olmaması, kurum kaynaklarının stratejik öncelikler çerçevesinde değerlendirilmemesi, destinasyonlara özel stratejik önceliklerin bulunmayışının kaynakların verimsiz kullanılmasına sebep olduğu tespit edilmiştir. Komisyon üyelerinin fikir birliğine vardığı en kritik çözüm önerileri olarak; destinasyon yönetilmesinde bütçe ve projelerin kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları iş birliğinde ortak akıl ile yürütülmesi, turizm odaklı stratejik önceliklerin belirlenmesi, kent turizmi hakkında karar alıcıların belirli konularda uzlaşması gibi öneriler sunulmuştur.

Hizmet Kalitesi komisyonunda sorunlardan üzerinde en çok durulan husus “Turistik işletme ve paydaşlarının eğitimi ve bilinçlendirilmesi” ile ilgilidir. Yerel halkın turizme bakış açısını ve kenti tanınması adına çalışmaların yapılması da önerilmiştir. Ayrıca, turistik alanlarda turizm eğitimi almış, dil bilen personelin çalıştırılması, Ulusal ve uluslararası yiyecek ve içecek markalarının şehre yatırım yapması konusunda teşvik edilmesi ve taksicilerin ve toplu ulaşım çalışanlarının turizm odaklı eğitilmesi gibi öneriler de sunulmuştur.

İnovasyon ve Teknoloji komisyonu genel olarak Denizli turizm sektöründeki inovasyon ve teknoloji örneklerinin yeterli olmayışı sorununa odaklanmıştır. Komisyon getirdiği önerilerde hem yenilikçi ürün geliştirilmesine hem de teknolojinin mevcut ve potansiyel turistik ürünlerde kullanılmasına dikkat çekmiştir.

Mevcut Turizm Alanlarının Rehabilitasyonu komisyonunda Pamukkale’deki iyileştirmeler ve ilçelerdeki turizm alanlarının rehabilitasyon ihtiyacı olmak üzere iki temel sorun üzerine odaklanılmıştır. Bu sorunlardan üzerinde en çok durulan husus “Pamukkale’nin çevresi, yönetimi ve giriş ücretleri” ile ilgilidir.

Tanıtım ve Pazarlama komisyonunda üzerinde en çok durulan husus “Turizm potansiyelinin ortaya çıkarılamaması ve tanıtılamaması” ile ilgilidir. Ayrıca alternatif turistik rotaların belirlenmeyişi ve inanç turizmi konusunda Denizli’nin ön plana çıkarılamaması da komisyonda üzerinde durulan sorunlardan olmuştur. Komisyon üyelerinin tamamının fikir birliğine vardığı en kritik çözüm önerileri olarak; Denizli kültürünü önceleyen ulusal ve uluslararası alanda önemli bir festivalin düzenlenmesi, festival ve şenlik takviminin il bazında toplanıp düzenlenmesi ve ilan edilmesi, ilçe kültür ve turizm değerlerinin hikâyeleri ile birlikte ortaya çıkarılmasıdır.

Denizli turizm potansiyeline bağlı olarak turizmde ürün çeşitliliğinin iki komisyonda incelendiği Denizli Turizm Çalıştay’ında **Turizmde Ürün Çeşitliliği 1 komisyonunda** toplam 5 turizm çeşidinin sorunları üzerine odaklanılmıştır. Bu turizm çeşitleri; Eko Turizm, Şehir Turizmi, Hava Sporları Turizmi, Gastronomi Turizmi ve İnanç Turizmidir. Komisyonun en çok üzerinde durduğu konu Eko Turizm çeşidinin sorunları olurken diğer turizm çeşitlerinin temel sorunları ve bu sorunlara getirilecek çözüm önerilerine de odaklanılmıştır.

Turizmde Ürün Çeşitliliği 2 komisyonu en çok “Kültür, mağara, tarım turizmi ve termal turizm” ile ilgili hususlar üzerinde durmuştur. Komisyon üyelerinin fikir birliğine vardığı en kritik çözüm önerileri olarak; kekik, üzüm ve lavanta hasatının bir turizm faaliyeti haline getirilmesi, tarım turizmi çiftlikleri kurulması, mağara turizminin “macera turizmi” altında değerlendirilmesi. Özellikle kamping etkinlikleri ile bütünleşik bir etkinlik olarak pazarlanmasıdır.

Ulaşım ve Alt Yapı komisyonunda tespit edilen sorunlar arasında ulaşım ve altyapı açısından Denizli’de yaşanan temel sorunlar, termal sular, erişilebilirlik ve ulaşım araçları ile ilişkilidir. Turistik ören yerleri ile ilişkili olarak genel erişilebilirlik sorunları da saptanmıştır. Ayrıca hem şehir içinde hem de şehirlerarası ulaşım da sefer sıklığı ve kalitesi ile ilgili sorunlar da saptanmıştır. Komisyon üyelerinin fikir birliğine vardığı en kritik çözüm önerileri olarak; ören yerlerindeki yönlendirme levhalarının artırılması, turizm rotalarının oluşturulması, peyzaj ve aydınlatmanın yapılması, hijyen koşullarının sağlanması ve güvenlik önlemlerinin alınması, ilgili kurumların şehir içi ve şehirlerarası seferlerin sıklığını arttırması ve ulaşım alanında çalışanlara eğitim verilmesi, teşvikler ile yurtdışı uçak - charter seferlerinin başlatılması ve Pamukkale bölgesinin ışıklandırılmasıdır.

Yatırım ve İşletmeler komisyonunda ise işletmelerin teşviklerden faydalanamaması veya bu konuda bilgi eksikliğinin mevcut olması, dijital pazarlama konusundaki eksiklikler, konaklama / yeme içme gibi hususlardaki kapasite ve çeşitlilik yetersizliği gibi konuların altı çizilmiştir. Komisyon üyelerinin fikir birliğine vardığı en önemli çözüm önerisi ise bilgi eksikliğinin olduğu alanlarda bilgilendirme ve eğitim çalışmalarının yapılması ile işletmelere danışmanlık hizmetlerinin de teşvik kapsamına alınması olmuştur.

Çalıştay katılımcıları Denizli’de gelecek beş yılda öne çıkması gereken turizm çeşitleri olarak Sağlık ve Termal Turizmi, Kültür ve Sanat Turizmi, Eko (Çevre, Doğa) Turizmi ve İnanç Turizmini belirtmişlerdir. Denizli’nin destinasyon yönetimi ve turizm alanında en acil görevleri olarak ise tanıtım ve pazarlama, planlama ve projelendirme, ulaşım ve erişilebilirlik ve koordinasyon olduğuna dikkat çekilmiştir.

Çalıştay katılımcılarının Denizli’nin turizmde rekabet açısından sahip olduğu avantajlar olarak kültürel ve tarihi mirası, doğal zenginlikleri, termal kaynakları, konum ve ulaşılabilirliği vurguladıkları görülmektedir. Katılımcılar Denizli’nin hedef pazarlar olarak seçmesi gereken bölgeler olarak öncelik sırasına göre, Avrupa, Asya-Pasifik, Kuzey Amerika ve Bağımsız Devletler Topluluğu olarak belirtmişlerdir.

Denizli'nin Güçlü Yönleri

- 12 havarilerden birinin burada yaşaması
- Bozdağ, kış turizmi, kar kalitesi
- Çadır, karavan, kamp turizmi
- Çevre illerde turist sayısının fazla olması
- Denizli tarihi – Beycesultan
- Doğa yürüyüşü ve dağcılık potansiyeli
- Güçlü altyapısı
- Güçlü STK'lar
- İnsan kaynakları, genç nüfus
- Kaliteli termal kaynak

Güçlü Yönler

Fırsatlar

- Kesişme noktası olması
- İnanç turizmi
- Kongre merkezi
- Lokasyonu
- Pamukkale Üniversitesi
- Pamukkale ve antik kentler
- Salda'ya olan yakınlık
- Tarih ve kültürel zenginlik
- Tekstil, doğal taş
- Termal, Hierapolis, Laodikya
- Ürün yelpazesinin genişliği
- Yemek kültürü, güçlü ticaret
- Yöresel ürünlerin zenginliği

“Denizli'nin güçlü yönleri çalışmasında en çok vurgulanan unsurlar kesişme noktası olduğu, hem kendi potansiyeli hem de bulunduğu çevrenin potansiyelinin Denizli turizminin en güçlü yönleri olduğu ifade edildi”

Denizli'nin Geliştirmeye Açık Yönleri

- Alternatif turizm rotaları ve türleri (alışveriş turları)
- Coğrafi işaretler, markalaşma
- Destinasyonun ulaşılabilirliği ve altyapı eksikliği
- Festivaller
- Gezi programlarının artırılması
- Günübirlik turlar
- Hedef kitlenin Avrupa'ya yönelmesi
- Hediyelik eşya, yerel ürünler
- İmar sorunları



- İstihdam
- İş birliği
- Kent kimliği (kentleşme, trafik, mimari, estetik)
- Kış turizmi – Bozdağ (tesisler, altyapı, hizmet kalitesi)
- Konaklama- tesis kalite, nitelik artırılması
- Kongre turizmi
- Koordinasyon eksikliği
- Kültürel değişim (kent kültürü)
- Markalaşma, zincir otellerin olmayışı

- Pamukkale'nin gece aydınlatması
- Planlama eksikliği – Turizm Master Planının olmayışı
- Potansiyel değerlerin tespiti
- Rekreasyon alanları eksikliği
- Sağlık turizmi yatırımlarının artırılması
- Savaş turizmi
- Sosyal ve kültürel eksiklikler
- Spor turizmi
- Şehir planlamasının mimari değerleri koruyacak şekilde yapılması
- Tanıtım - Spor turizmi
- Tanıtım ve reklam
- Tarım turizmi potansiyelini yetersiz kullanma
- Tarihi mimarinin korunması
- Tek gecelik konaklama
- Tesisleşme
- Yayla turizmi
- Yeme-içme tesislerinin eksikliği
- Yerel kültürün gösterilememesi
- Yöresel ürünlerin sunumu, sürdürülebilirliği



“Denizli'nin geliştirmeye açık yönlerinde kendi potansiyelini tam olarak kullanamayan bir kent olduğu vurgusu yapıldı”

DENİZLİ TURİZM VİZYONU

Komisyon çalışmalarına katılan ve soruları yanıtlayan 75 kişinin verdiği yanıtlar değerlendirilmiş ve aşağıda sunulmuştur. Denizli turizminin odaklanması gereken konular ve önceliklerinin belirlenmesine yönelik olarak oluşturulan sorular turizm çeşitleri, hedef pazarlar ve sorunlar şeklinde gruplandırılmıştır. Ayrıca katılımcılara Denizli turizmi konusunda en önemli önceliklerini belirtmeleri için açık uçlu bir soru da sorulmuştur.

Denizli’de Gelecek 5 Yılda En Öne Çıkması Gereken Turizm Çeşitleri

Katılımcıların 2020 yılından itibaren gelecekte öne çıkması gereken turizm çeşidi olarak % 68’i Sağlık ve Termal turizmine odaklanılması gerektiğini ifade etmişlerdir. İkinci sırada % 54,6 ile Kültür ve Sanat turizmi ve % 53,3 ile Eko (çevre, doğa) turizminin öne çıkması gerektiğini belirtmektedirler. Dördüncü sırada ise %45,33 ile İnanç turizminin yer aldığı görülmektedir.

Tablo 1. Denizli’de Gelecek 5 Yılda En Öne Çıkması Gereken Turizm Çeşitlerine İlişkin Dağılım

	Öncelik*	N	Toplam	Yüzde
Alışveriş Turizmi	2	2	8	10,66
	3	6		
Eko (Çevre, Doğa) Turizm	1	14	40	53,33
	2	12		
	3	14		
Gastronomi Turizmi	1	3	8	10,66
	2	2		
	3	3		
Hava Sporları	1	3	9	12
	2	1		
	3	5		
İnanç Turizmi	1	12	34	45,33
	2	14		
	3	8		
Kış Sporları	1	4	14	18,66
	2	5		
	3	5		
Kongre, Fuar ve Etkinlik Turizmi	1	1	17	22,66
	2	8		
	3	8		
Kültür ve Sanat Turizmi	1	14	41	54,66
	2	15		
	3	12		
Sağlık ve Termal Turizmi	1	30	51	68
	2	12		
	3	9		
Spor Turizmi	2	5	7	9,33
	3	2		
Tarım Turizmi	2	2	7	9,33
	3	5		

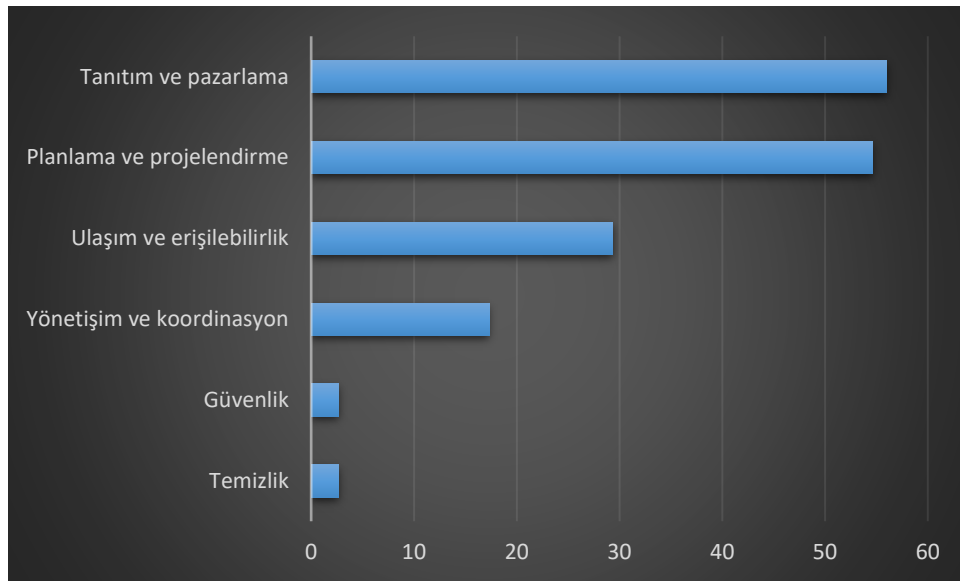
* Katılımcılardan 1,2 ve 3. öncelik sırasına göre tercih yapmaları istenmiştir.

Genel anlamda Tablo 1 incelendiğinde Denizli’de gelecek 5 yılda en öne çıkması gereken turizm çeşitleri sırasıyla aşağıda belirtilmiştir:

- Sağlık ve Termal Turizm
- Kültür ve Sanat Turizmi
- Eko (Çevre, Doğa) Turizmi
- İnanç Turizmi

Denizli’nin Destinasyon Yönetimi ve Turizm Alanındaki Öncelikleri

Katılımcıların yanıtlarına göre Denizli destinasyon yönetimi ve turizm alanında en acil yapılması gereken unsurlar olarak ilk sırada % 56 ile Tanıtım ve Pazarlama faaliyetleri yer almıştır. İkinci sırada ise % 54,6 ile Planlama ve Projelendirme uygulamalarının yer aldığı görülmektedir. Üçüncü sırada % 29,33 ile Ulaşım ve Erişilebilirlik, dördüncü sırada ise % 17,33 ile Yönetişim ve Koordinasyon eksikliğinin olduğu görülmektedir.



Şekil 1. Destinasyon yönetimi ve turizm alanındaki öncelikler

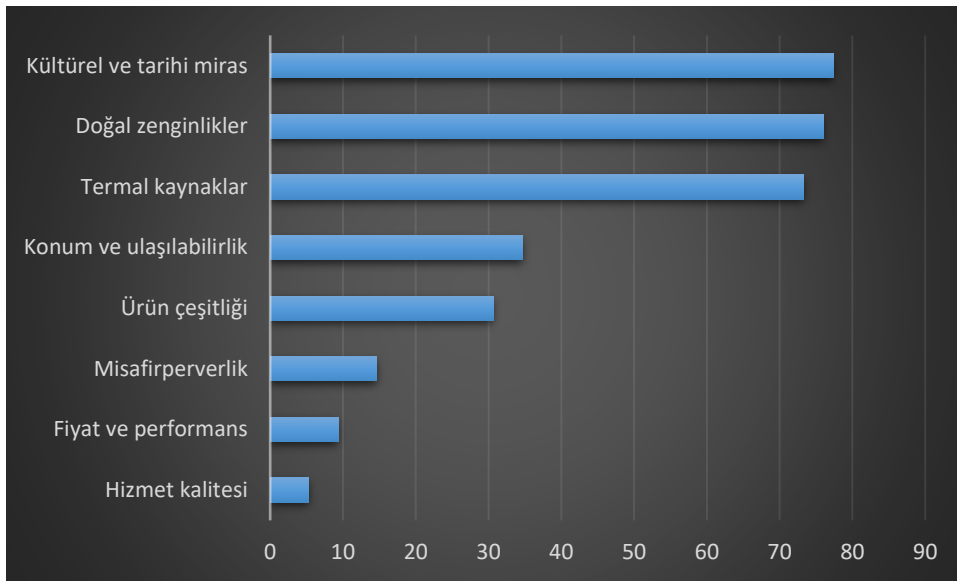
Genel anlamda Şekil 1 incelendiğinde Denizli'nin destinasyon yönetimi ve turizm alanında öncelikleri sırasıyla aşağıdaki şekilde belirtilmiştir:

- Tanıtım ve Pazarlama
- Planlama ve Projelendirme
- Ulaşım ve Erişilebilirlik
- Yönetişim ve Koordinasyon

Denizli'nin Turizmde Rekabet Açısından Ulusal ve Uluslararası Rakiplerine Karşı

Sahip Olduğu Avantajlar

Katılımcılar Denizli'nin turizmde rekabet açısından ulusal ve uluslararası rakiplerine karşı sahip olduğu avantaj olarak ilk sırada % 77,33 ile Kültürel ve Tarihi Miras zenginliğinin olduğunu belirtmişlerdir. İkinci sırada % 76 ile Doğal zenginlikler ve üçüncü sırada % 73 ile Termal kaynaklar ifade edilmiştir.

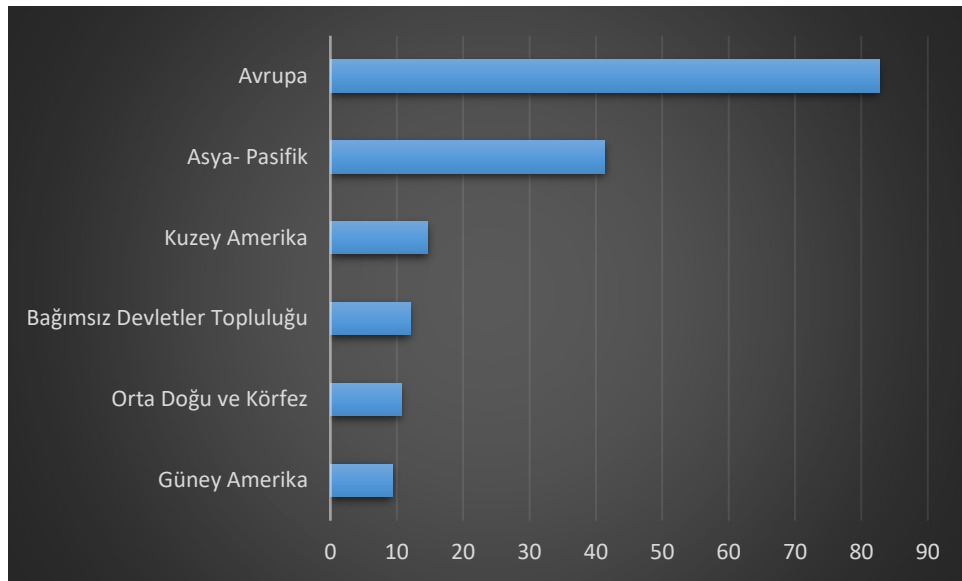


Şekil 2. Denizli'nin turizmde rekabet açısından sahip olduğu avantajlar

Genel anlamda Şekil 2 incelendiğinde Denizli'nin turizmde rekabet açısından sahip olduğu avantajlar sırasıyla aşağıdaki şekilde belirtilmiştir:

- Kültürel ve tarihi miras
- Doğal zenginlikler
- Termal kaynaklar
- Konum ve ulaşılabilirlik
- Ürün çeşitliği

Denizli'nin Turizm Vizyonunda Öncelikli Hedef Pazarları



Şekil 3. Denizli'nin öncelikli hedef pazarları

Katılımcıların Denizli'nin turizm vizyonunda; hedef pazarlar içerisinde % 82,66 ile Avrupa pazarı ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada % 41,33 ile Asya-Pasifik pazarının yer aldığı görülmektedir.

Şekil 3 incelendiğinde Denizli'nin hedef pazarlar olarak seçmesi gereken bölgeler sırasıyla aşağıdaki şekilde belirtilmiştir:

- Avrupa (%82,66)
- Asya- Pasifik (%41,33)
- Kuzey Amerika (%14,66)
- Bağımsız Devletler Topluluğu (%12)
- Orta Doğu ve Körfez (%10,66)
- Güney Amerika (%9,33)



KOMİSYON RAPORLARI

DESTİNASYON YÖNETİMİ KOMİSYONU

Komısyon Başkanı: Taner Ulutaşdemir

Raportör: Eda Usta

Komısyon Üyeleri:

- Murat Bayram
- Barış Kıyak
- Serdar Çimen
- Samet Başer
- Gazi Murat Şen
- Burçin Kırklar Can



Destinasyon Yönetimi komisyonunda toplam 7 sorun üzerine odaklanılmıştır. Bunlar:

- ❖ Destinasyon yönetiminde kamu ve özel sektör iş birliğinin olmayışı,
- ❖ Ortak destinasyon yönetim bütçesinin olmayışı,
- ❖ Destinasyon yönetimi olmaması nedeniyle potansiyel projelerden faydalanılamaması,
- ❖ Yerel yönetimlerin turizm politikalarının belirlenmesinde etkili olmayışı,
- ❖ İl kültür ve turizm müdürlüğünün bütçesinin olmayışı,
- ❖ Destinasyon yönetiminde stratejik önceliklerin belirlenmeyişi ve
- ❖ Destinasyon turizm eylem planının olmayışıdır.

Bu sorunlardan üzerinde en çok durulan husus “bir destinasyon yönetim ve pazarlama örgütünün/kurumunun olmayışı” ile ilgilidir. Ayrıca destinasyon yönetiminde kurumlar arası koordinasyonun olmaması, kurum kaynaklarının stratejik öncelikler çerçevesinde değerlendirilmemesi, destinasyonlara özel stratejik önceliklerin bulunmayışının kaynakların verimsiz kullanılmasına sebep olduğu tespit edilmiştir. Komisyon üyelerinin fikir birliğine vardığı en kritik çözüm önerileri aşağıdaki şekilde gruplandırılmıştır:

- ✓ Destinasyon yönetilmesinde bütçe ve projelerin kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları iş birliğinde ortak akıl ile yürütülmesi,
- ✓ Turizm odaklı stratejik önceliklerin belirlenmesi,
- ✓ Kent turizmi hakkında karar alıcıların belirli konularda uzlaşması,
- ✓ Kurumlar arası periyodik toplantılar gerçekleştirilmesi,
- ✓ Ören yeri ve müze gelirlerinin en az %10 oranında İl Kültür ve Turizm Müdürlüğüne ve destinasyonda belirlenen diğer kurumlara tahsis edilmesi,
- ✓ Destinasyon paydaşlarının AB, Dünya Bankası, Bakanlıklar vb. kurum ve kuruluşlardan projeler vasıtasıyla bütçe oluşturmaları ve
- ✓ Destinasyon yönetimi içinde saha sorumluları oluşturulması.



SORUN 1	Destinasyon Yönetiminde Kamu ve Özel Sektör İşbirliğinin Olmaması
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Destinasyon yönetilmesinde bütçe ve projelerin kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları iş birliğinde ortak akıl ile yürütülmesi
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• Kamu kurumları • Özel sektör kuruluşları • Sivil Toplum Kuruluşları • Pamukkale Üniversitesi
İZLENECEK YÖNTEM - PROJE	• İlgili projeler hakkında kurumlar arasında iletişim ve koordinasyon sağlanması
SÜRE-VADE	• Orta vade
KONTROL NOKTASI	• Ortak akıl ile yapılan proje sayısı

SORUN 2	Ortak Destinasyon Yönetim Bütçesinin Olmaması
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Ören yeri ve müze gelirlerinin en az %10 oranında destinasyonda belirlenen kurumların kullanımına açılması (belirlenen kurum içinde STK'lar, valilik ve üniversite gibi kurum ve kuruluşların temsilcilerinin yer alması)
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• Valilik • Büyükşehir Belediyesi • Sivil Toplum Kuruluşları • Kültür ve Turizm Bakanlığı • İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
İZLENECEK YÖNTEM - PROJE	• Kamuoyu oluşturulması, ilgili mevzuat için başvuruda bulunulması, • Benzer yöntemleri uygulayan ulusal ve uluslararası örgütlerin incelenmesi
SÜRE-VADE	• Orta vade
KONTROL NOKTASI	• Resmi gazetede yayımlanması, kararname çıkması

SORUN 3	Destinasyon Yönetim Örgütü Olmaması Nedeniyle Potansiyel Projelerden Faydalanılamaması
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Destinasyon yönetimi örgütü/komisyonu içinde proje biriminin oluşturulması, • Destinasyon paydaşlarının AB, Dünya Bankası, Bakanlıklar vb. kurum ve kuruluşlardan projeler vasıtasıyla bütçe oluşturmaları
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• Valilik • Büyükşehir Belediyesi • İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü • Kurulacak olan destinasyon yönetim örgütü, • Sivil Toplum Kuruluşları
İZLENECEK YÖNTEM - PROJE	• Destinasyon yönetim örgütü içinde kurulan ilgili birimin ulusal ve uluslararası projeleri takip ederek paydaşlarını bilgilendirmesi ve proje verimliliğini artırması

SÜRE-VADE	• Orta vade
KONTROL NOKTASI	• Destinasyon yönetim örgütü/komisyonu kurulduktan sonra gerçekleştirilen proje sayısı

SORUN 4	Yerel Yönetimlerin Turizme Yönelik Kararlarda Etkin Olmaması
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Destinasyon yönetimi içinde saha sorumluları oluşturulması, • İlçe yöneticilerinin de dâhil olduğu karar alma mekanizmalarının oluşturulması
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• Büyükşehir Belediyesi • İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü • Kurulacak destinasyon yönetim örgütü • Yerel yönetimler
İZLENECEK YÖNTEM - PROJE	• Destinasyon yönetim örgütünün kurulması, ilgili sahaların belirlenmesi ve sorumluların atanması
SÜRE-VADE	• Orta vade
KONTROL NOKTASI	• İlçe düzeyinde temsillerin olduğu komisyon/kurulların oluşturulması

SORUN 5	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün Bütçesinin olmaması
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Ören yeri ve müze gelirlerinin en az %10 oranında İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün kullanımına açılması
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• Valilik • Kültür ve Turizm Bakanlığı • İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü,
İZLENECEK YÖNTEM - PROJE	• Kamuoyu oluşturulması • İlgili mevzuat için başvuruda bulunulması
SÜRE-VADE	• Uzun vade
KONTROL NOKTASI	• Resmî gazetede yayımlanması • Kararname çıkması

SORUN 6	Destinasyon Yönetiminde Stratejik Önceliklerin Belirlenmemeşi
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Turizm odaklı stratejik önceliklerin belirlenmesi, • Kent turizmi hakkında karar alıcıların belirli konularda uzlaşması
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• Valilik • Büyükşehir belediyesi, • GEKA, • Üniversite
İZLENECEK YÖNTEM - PROJE	• Destinasyon odaklı kurumsal önceliklerin belirlenmesi
SÜRE-VADE	• Kısa vadede
KONTROL NOKTASI	• İl bazında kurumların odaklandığı projelerin izlenmesi, • Paydaşların öncelikler konusunda uyumlu olduğuna yönelik görüşlerin alınması

SORUN 7	Destinasyon Turizm Eylem Planının Olmaması
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Kurumlar arası periyodik toplantılar gerçekleştirilmesi, • Eylem planının işleyişini takip eden komisyon/makam oluşturulması
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• Valilik • Büyükşehir Belediyesi • GEKA • İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
İZLENECEK YÖNTEM - PROJE	• Denizli odaklı 2030 ve 2050 Turizm Strateji Belgesi'nin hazırlanması • Ortak akıl ile destinasyon eylem planının hazırlanması
SÜRE-VADE	• Orta vade
KONTROL NOKTASI	• Hazırlanan destinasyon eylem planı



KOMİSYON RAPORLARI HİZMET KALİTESİ KOMİSYONU

Komısyon Başkanı: Berk Bakır

Raportör: Sibel Karaduman

Komısyon Üyeleri:

- Bülent Sönmez
- Görkem Genç
- Halil Özalp
- Süleyman Kursak
- Mehmet Fırıncıoğlu
- Yaşar Akgün
- Gülnur Özdemir
- Hatice Aktürk



Hizmet Kalitesi komisyonunda toplam 8 sorun üzerine odaklanılmıştır. Bunlar:

- ❖ Turizm işletmeleri ve paydaşlarının eğitim eksikliği,
- ❖ Halkın turizm konusundaki bilinç eksikliği,
- ❖ Denizli turizmine ilişkin istatistiklerin yerel halkı ve karar vericileri ikna edici biçimde tasarlanmaması,
- ❖ Karşılama merkezlerinin olmayışı,
- ❖ Hediyeelik eşya çeşitlendirilmesinin eksikliği,
- ❖ Göç sorununa bağlı olarak turistik işletmelerde kalifiye olmayanların istihdamı,
- ❖ İşletmelerin teşviklerden faydalanamaması/ bilgi eksikliği ve
- ❖ Rekreasyon çalışmalarının eksikliğidir.

Bu sorunlardan üzerinde en çok durulan husus “Turistik işletme ve paydaşlarının eğitimi ve bilinçlendirilmesi” ile ilgilidir. Ayrıca yerel halkın turizme bakış açısını ve kenti tanıması adına çalışmaların yapılması da önerilmiştir. Komisyon üyelerinin tamamının fikir birliğine vardığı en kritik çözüm önerileri aşağıdaki şekilde gruplandırılmıştır:

- ✓ Turistik alanlarda turizm eğitimi almış, dil bilen personelin çalıştırılması,
- ✓ Ulusal ve uluslararası yiyecek ve içecek markalarının şehre yatırım yapması konusunda teşvik edilmesi,
- ✓ Taksicilerin ve toplu ulaşım çalışanlarının turizm odaklı eğitilmesi,
- ✓ Turizm sistemi içinde olan herkese bilinçlendirme ve hizmet eğitimi verilmesi,
- ✓ Turizm bürolarıyla halka ulaşarak turiste ve turizme karşı farkındalık ve bilinç sağlanması ve
- ✓ Denizli değerlerini ön plana çıkaran hediyeelik eşyalar oluşturulması.



SORUN 1	Halkın Turizm Konusundaki Bilinç Eksikliği
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Turizm bürolarıyla halka ulaşmak (belirli kişiler görevlendirilip halka tanıtım yapmalı; gezilecek yerler, yöresel yemekler konusunda) • Eğitim, Reklam, Billboard, Yerel kanallar yoluyla halkın bilinçlendirilmesi • Rotaların belirlenip yerel halka tanıtılması • Öncelikle yerel halka kentin tanıtılması
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• Büyükşehir Belediyesi • Üniversite • İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü • Sivil Toplum Kuruluşları
İZLENECEK YÖNTEM – PROJE	• Turizm bilgi büroları kurulması ve aktif olarak çalışması, • Reklamların, yerel halkın ulaşabileceği her noktada kullanılması
SÜRE-VADE	• Orta vade
KONTROL NOKTASI	• Yerel halkın turizm faaliyetlerine yönelik algısının ölçülmesi • Turist memnuniyeti, geri dönüş ve ziyaret sayısının artışı

SORUN 2	Turizm İşletmeleri ve Paydaşlarının Eğitim Eksikliği
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Taksicilerin eğitilmesi • Turizm sistemi içinde olan herkese bilinçlendirme ve hizmet eğitimi verilmesi • Turizm işletmeleri ve Seyahat Acenteleri (TURSAB) çalışanlarının Turistik Cazibe Merkezleri hakkında bilgi sahibi olması için eğitim verilmesi (Babadağ, Teleferik, Pamukkale, Bozdağ, yerel lezzetler gibi turistik cazibe merkezlerine misafirleri yönlendirebilmeleri için geziler düzenlenmesi) • Turistik alanlarda turizm eğitimi almış, dil bilen bireylerin çalıştırılması • Tüm çalışanların kişisel bakımına özen göstermesi • Turizm esnafının bilinçlendirilmesi
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• Sağlık Bakanlığı • Büyükşehir Belediyesi • Üniversite • İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü • TURSAB
İZLENECEK YÖNTEM – PROJE	• Esnafın bilinçlendirilmesi (hastaneler, taksiciler, pastaneler vb.), • Tanıtım amaçlı broşürler dağıtılması (Ör; Laodikya turu 1. Gün, Pamukkale bölgesi 2. Gün)
SÜRE-VADE	• Orta vade
KONTROL NOKTASI	• Ziyaretçi geri dönüşü ve memnuniyet bildirimi

SORUN 3	Denizli Turizmine İlişkin İstatistiklerin Yerel Halkı ve Karar Vericileri İkna Edici Biçimde Tasarlanmaması
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Halkın bilinçlendirilmesi • Elektrik, su, doğalgaz faturalarının altına bilgilendirmeler yerleştirilmesi • Sosyal medyanın aktif biçimde kullanılması
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
İZLENECEK YÖNTEM – PROJE	• İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün web sayfasında bilgi (info) grafiklerin oluşturulması • Sosyal medyada turizm istatistiklerinin anlaşılır bir şekilde paylaşılması
SÜRE-VADE	• Orta vade
KONTROL NOKTASI	• İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü web sitesi üzerinden raporların yayımlanması

SORUN 4	Karşılama Merkezlerinin Olmaması
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Otogarlara turizm büroları kurulması • Turistik noktalara ofislerin kurulması • Çalışanların yabancı dil bilmesi ve alana vakıf olması
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü • Belediyeler
İZLENECEK YÖNTEM – PROJE	• Otogarlara turizm büroları kurulması, • Kentin turistik noktalarına bilgilendirme ofislerinin kurulması • Çalışanlar için belediye veya Halk Eğitim bünyesinde yabancı dil kursları açılması
SÜRE-VADE	• Orta vade
KONTROL NOKTASI	• Turizm bürolarının sayısı • Çalışanların sayısı ve niteliği

SORUN 5	Hediyelik Eşya Çeşitlendirilmesinin Eksikliği
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Buldan bezi, Yatağan bıçağı, Güney şarabı, Serinhisar leblebisi, Babadağ dokuması, Çivril elması- gölü- nilüferi, Honaz kirazı, Çal şarabı, Özay Gönlüm, Tavas kurbağası, Kale biberi, Tavas baklavası, Horoz, Çal şarabı, Kaklık mağarası, Laodikya, Hierapolis, Tripolis gibi Denizli'nin değerlerini ön plana çıkaran hediyelik eşyaların oluşturulması
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• Büyükşehir Belediyesi • İlçe Belediyeleri • Denizli Ticaret Odası • Hediyelik eşya satıcıları • Üniversitenin ilgili bölümleri • El Sanatları ile ilgili sivil toplum kuruluşları
İZLENECEK YÖNTEM – PROJE	• Büyükşehir Belediyesi'nin hediyelik eşya tasarım yarışması yapması • Hediyelik eşya satıcılarının ürün çeşitliği yapması
SÜRE-VADE	• Orta vade
KONTROL NOKTASI	• Ürün çeşitliliğindeki artışlar • Satış oranlarındaki değişimler

SORUN 6	Göç Sorununa Bağlı Olarak Turistik İşletmelerde Kalifiye Olmayanların İstihdamı
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Sektörde turizm eğitimi almış kişilerin çalışması • İşletmelerde deneyimli elemanların istihdam edilmesi • Misafir memnuniyetini sağlayacak personel çalıştırılması
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• Turistik işletmeler
İZLENECEK YÖNTEM – PROJE	• Doğru mesleki yönlendirme yapılması • İşletmelerin istihdam politikalarında turizm eğitimi almış kişilere öncelik vermesi
SÜRE-VADE	• Orta vade
KONTROL NOKTASI	• Çalışan istatistiklerinde eğitim, sertifika ve deneyim gibi unsurların kontrol edilmesi

SORUN 7	<i>İşletmelerin Teşviklerden Faydalanamaması veya Bilgi Eksikliği</i>
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Turistik işletmelerin bilinçlendirilmesi (Örneğin İŞKUR'un sağlamış olduğu teşvik konusunda işletmelerin bilgisi olmaması) • İŞKUR işleyişi hakkında eğitimlerin düzenlenmesi
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• Denizli Ticaret Odası • Denizli Turistik Otelciler ve İşletmeciler Derneği
İZLENECEK YÖNTEM – PROJE	• İşletmelerin bağlı oldukları dernekler ve kurumlar hakkında bilinçlendirilmesi • Denizli Ticaret Odası başta olmak üzere teşvik odaklı eğitimlerin sayısının artırılması
SÜRE-VADE	• Uzun vade
KONTROL NOKTASI	• Bilgilendirme eğitimlerinin sayısı • Eğitimlere katılan sektör temsilcilerinin sayısı

SORUN 8	<i>Rekreasyon Çalışmalarının Eksikliği</i>
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Şehrin gezilecek yerlerinin bakımlı olması • Belli güzergâhtaki binaların belirli bir renge boyanması • Yemek ve eğlence yerlerinin bir arada ve birbirini tamamlayıcı bir düzende olması • Ulusal ve uluslararası yiyecek ve içecek markaları şehre yatırım yapması konusunda teşvik edilmesi
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• Büyükşehir Belediyesi • İlçe belediyeleri
İZLENECEK YÖNTEM – PROJE	• Bireylerin fotoğraf çekebileceği alanlar oluşturulması • Mevcut vakit geçirilebilecek saklı kalmış alanların tanıtılması
SÜRE-VADE	• Orta vade
KONTROL NOKTASI	• Ziyaretçi geri dönüşü ve memnuniyet bildirimi

KOMİSYON RAPORLARI

İNOVASYON VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU

Komısyon Başkanı: Özge Kılıçarslan

Raportör: Gani Taşkıran

Komısyon Üyeleri:

- Mehmet Yalçın
- Hande Mutlu Öztürk
- Serap Alkaya
- Emrah Karan
- Yücel Dağlı
- Orhan Parlak
- Yasemin Bayındır



İnovasyon ve Teknoloji komisyonu genel olarak Denizli turizm sektöründeki inovasyon ve teknoloji örneklerinin yeterli olmayışı sorununa odaklanmıştır. Komisyon getirdiği önerilerde hem yenilikçi ürün geliştirilmesine hem de teknolojinin mevcut ve potansiyel turistik ürünlerde kullanılmasına dikkat çekmiştir. Komisyon üyelerinin fikir birliğine vardığı çözüm önerileri ve tavsiyeler aşağıdaki şekilde gruplandırılmıştır:

- ✓ Hologram (artırılmış gerçeklik, müzeler için) uygulamalarının kullanılması ve dijital kulaklıklarla rehberler eşliğinde ören yerlerinin desteklenmesi,
- ✓ İnovatif yaklaşımlar adına ören yerlerinin gece de hizmete açılması ve ışıklandırmaların yapılması ve müzik sistemi ve görsel şovlar ile desteklenmesi,
- ✓ Tekstil müzesinin açılması ve ürünlerin tanıtımının yapılması, eserlerin şehir merkezine indirilmesi ve tanıtılması,
- ✓ Denizli’de Cam Müzesi kurulması,
- ✓ Yaşayan müzeler projesinin Kaleiçi’nde konumlandırılması,
- ✓ Dijital rehberler (turistik ürünlere kare kod eklenerek) ile eserler hakkında bilgilerin verilmesi,
- ✓ Denizli için destinasyon mobil uygulamasının dünyadaki benzerleri dikkate alınarak geliştirilmesi,
- ✓ Termal otellerde ve müzelerde ses-ışık görsel efektlerinin geliştirilmesi,
- ✓ Laodikya-Pamukkale-Tripolis arasında eski bir tren ile sembolik bağlantı kurulması,
- ✓ Uçak taksilerin kolaylıkla Pamukkale bölgesine iniş yapabilmesi için uygun sahaların oluşturulması,
- ✓ Müze ören yerleri ve şehir merkezinin bazı bölgelerinde ücretsiz kablosuz ağ (wi-fi) hizmeti sunulması ve
- ✓ Dijital ve akıllı ekranların otoyol, otogar, havalimanlarında yeme içme yerlerinin ve ören yerlerinin tanıtımı ve kültürel rotalar için kullanılması.



SORUN	<i>İnovasyon ve Teknoloji Uygulamalarının (Termal Oteller, Müzeler, Mağaralar ve Diğer Ören Yerlerinde) Olmaması</i>
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Üçgen Çarşısına Denizli'nin yöresel ürünlerinin tanıtılması için müzenin açılması ve yaşayan müzeler projesinin Kaleiçi'nde konumlandırılması ve tanıtılması • Mobil uygulamalar (Müzelerin ve otellerin konumu ve içeriği adına) geliştirilmesi • Inside otellerin oluşturulması • Termal otellerde ve müzelerde ses-ışık görsel efektlerinin geliştirilmesi • Hologram (artırılmış gerçeklik, müzeler için) uygulamalarının kullanılması ve dijital kulaklıklarla rehberler eşliğinde ören yerlerinin desteklenmesi • Pamukkale ve diğer ören yerlerinden giriş ve çıkış yapılırken barkod sistemi ya da konum belirleme uygulamaları ile alanda bulunan ziyaretçilerin sayısının tespit edilmesi (sosyal taşıma kapasitesi için) • Dijital katalog uygulamalarının geliştirilmesi, • Müzeler için sanal koleksiyonlar oluşturulup online üyeliklerin gerçekleştirilmesi • Dijital rehberler hazırlanması (turistik ürünlere kare kod eklenerek) ile eserler hakkında bilgilerin verilmesi • Lavanta bahçelerinde drone kullanılarak turistlerin hatıra amaçlı fotoğraf çekilmesinin sağlanması • Laodikya için tekstil festivali ve sempozyumların gerçekleştirilmesi • Laodikya-Pamukkale-Tripolis hattında eski bir tren ile sembolik bağlantı kurulması • Laodikya'nın içinde tekstil ürünlerinin mankenler ile tanıtılması ve özel bir fuar düzenlenmesi • Uçak taksilerin kolaylıkla Pamukkale bölgesine iniş yapması için uygun sahalarının oluşturulması • Tekstil müzesinin açılması ve ürünlerin tanıtımının yapılması, eserlerin şehir merkezine indirilmesi ve tanıtılması • Pamukkale bahçesindeki tarihi eserlerin uygun şekilde korunması • Eserlerin yanlarına şehri anımsatan yaşayan kültür varlıklarının hologramı (artırılmış gerçeklik) konularak tanıtılması (Kaleiçi vb.), • Denizli'de cam müzesi kurulması • Terracotta'nın bilinirliğini artırmak için sosyal medya ve diğer platformlarda tanıtılması • Restoranlarda artırılmış gerçeklik uygulamaları kullanılarak misafire yemeğin tanıtılması ve yapılışının bu görüntülerle desteklenmesi • Denizli'deki tarihi konakların yöresel restoranlara çevrilmesi, • Denizli'de bilim merkezinin yapılması ve tekstil ürünlerinin bu merkezde gerçekleştirilmesi

	• Müze ören yerleri ve şehir merkezinin bazı bölgelerinde ücretsiz kablosuz ağ (wifi) hizmeti sağlanması • İnovatif yaklaşımlar adına müze ve ören yerlerinin gece de hizmete açılması ve ışıklandırmaların yapılması ve müzik sistemi ve görsel şovlar ile desteklenmesi • Galata kulesindeki aydınlatma sistemlerinin benzerinin Pamukkale ören yerinde uygulanması • Dijital ve akıllı ekranların otoyol, otogar, havalimanlarında yeme içme yerlerinin ve ören yerlerinin tanıtımı ve kültürel rotalar için kullanılması • Alışveriş merkezlerindeki yönlendirme ekranlarında (wayfinder) turistik ürün tanıtımlarının gerçekleştirilmesi, km bilgilerinin yer alması
<i>İLGİLİ KURUM-KURULUŞ</i>	• Büyükşehir Belediyesi • İlçe Belediyeleri • Kültür ve Turizm Bakanlığı • Denizli Ticaret Odası • Sivil Toplum Kuruluşları • Turizm İşletmeleri
<i>İZLENECEK YÖNTEM - PROJE</i>	• Teknoloji odaklı ürün ve hizmetlerde öncelikli olmak üzere yenilikçi düşünme biçiminin turizm sektöründe olabileceğinin kamu ve özel sektör tarafından benimsenmesi
<i>SÜRE-VADE</i>	• Uzun vade
<i>KONTROL NOKTASI</i>	• Yenilikçi ürün ve hizmet sayıları



KOMİSYON RAPORLARI

MEVCUT TURİZM ALANLARININ REHABİLİTASYONU KOMİSYONU

Komisyon Başkanı: Serkan Bertan

Raportör: Kevser Karabacak

Komisyon Üyeleri:

- Mehmet Kiraz
- Jülide Öz
- Ahmet Yoldaş
- Hüseyin Kaya
- Ramazan Aydoğmuş
- Sait Yalçın
- Ömer Korkmaz
- Ersoy Hadimlioğlu
- Ömer Girgin



Mevcut Turizm Alanlarının Rehabilitasyonu komisyonunda Pamukkale’deki iyileştirmeler ve ilçelerdeki turizm alanlarının rehabilitasyon ihtiyacı olmak üzere iki temel sorun üzerine odaklanılmıştır. Bu sorunlardan üzerinde en çok durulan husus “Pamukkale’nin çevresi, yönetimi ve giriş ücretleri” ile ilgilidir. Belirlenen temel sorunlar şunlardır:

- ❖ Pamukkale’de alan iyileştirilmesi ihtiyacı,
- ❖ İlçelerdeki turizm alanlarının rehabilitasyon ihtiyacı ve
- ❖ Jeotermal suların bilinçsiz kullanılması.

Ayrıca Komisyon üyelerinin tamamının fikir birliğine vardığı en kritik çözüm önerileri aşağıdaki şekilde gruplandırılmıştır:

- ✓ Pamukkale yönetim sisteminin gözden geçirilmesi, alan yönetim ve su planlanmasının yapılması,
- ✓ Pamukkale destinasyonun pazarlanması için yanına tamamlayıcı turistik noktaların ilave edilmesi,
- ✓ Su alanları sorunu ile özellikle bir kuruluşun ilgilenmesi,
- ✓ Pamukkale’nin gece kullanımı için gerekli çalışmaların yapılması,
- ✓ İlçelerdeki tarihi evlerin restorasyonu için finansal bütçenin sağlanması,
- ✓ İlçelerin kendi turizm potansiyellerini keşfetmeleri için envanter çalışmalarının yapılması ve
- ✓ Yol çalışmalarının iyileştirilmesi.



SORUN 1	Pamukkale’de Alan İyileştirilmesi İhtiyacı
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Pamukkale ören yerindeki su ücretlerinin fiyatının düşürülmesi • Sit alanları içerisinde tesislerin planlanması, korunması ve planların tam uygulanması • Misafirler için deneyimsel (beş duyu organı kullanılarak yapılan) ziyaret alanlarının iyileştirilmesi • Pamukkale’nin gece kullanımı için gerekli çalışmaların yapılması • Gölet kısmı tarım alanı için kullanılmalı • Karahayıt ve Pamukkale alanının birleştirilmesi (su kaynakları) • Yönetim sisteminin gözden geçirilmesi, alan yönetim ve su planlanmasının yapılması • Pamukkale destinasyonun pazarlanması için yanına tamamlayıcı turistik noktaların ilave edilmesi • Yerel halkın eğitilmesi ve mahallelerin tanıtılması (Pamukkale mahallesi, Karahayıt mahallesi) ve iyileştirilmesi • Pamukkale giriş ücretlerinin yerel halk için daha uygun hale getirilmesi • Su alanları sorunu ile özellikle bir kuruluşun ilgilenmesi • Sondaj kullanımının yönetilmesi • Jeotermal suların bilinçsiz kullanılmasının önlenmesi
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• İl Özel İdaresi • Valilik • Büyükşehir Belediyesi • İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
İZLENECEK YÖNTEM - PROJE	• Koordinasyon ve planlama eksikliğinin giderilmesi • Zaman içerisinde planların revize edilmesi, yerel halkın planlamaya dâhil edilmesi ve ilgili kişilerle birlikte planlama yapılması • Pamukkale’de su kullanımının iyileştirilmesi • Yönetimde çok fazla söz hakkına sahip bireylerin olması karışıklığa yol açmaktadır. Tek bir noktada toplanmakta zorlanılmaktadır. Planların ortak alınması ve tek bir elde toplanması gerekmektedir. Devletin bölgeye has tek bir kurum oluşturulmalıdır. • Rehberlerin eğitimi, bilgilendirilmesi ve seyahat acenta sahiplerinin ücretsiz gezdirilmesi • Önemli alanların korunmasında özen gösterilmesi • Suların tek bir merkezde toplanması ve yönetilmesi gerekliliği
SÜRE-VADE	• Orta ve uzun vade
KONTROL NOKTASI	• Pamukkale taşıma kapasitesinin izlenmesi • Yapılan iyileştirmelerin istatistiki olarak yayımlanması

SORUN 2	İlçelerdeki Turizm Alanlarının Rehabilitasyon İhtiyacı
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• İlçelerdeki tarihi evlerin restorasyonu için finansal bütçenin sağlanması, • Eski yapıların korunması, özgün çeşitlilik sağlanması • İlçelerin kendi turizm potansiyellerini keşfetmeleri için envanter çalışmalarının yapılması • Yöresel yemeklerin tanımı ile ilgili çalışmalar yapılması • Yol çalışmalarının iyileştirilmesi • Honaz Milli Parkının turistik değere dönüştürülmesi için çalışmaların yapılması
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• İlçe Belediyeleri • Sivil Toplum Kuruluşları
İZLENECEK YÖNTEM - PROJE	• Tarihi, kültürel ve özellikli yapıların restorasyonu • Mimari yapıların ön plana çıkarılması • Kültür ve turizm envanterlerinin çıkarılması
SÜRE-VADE	• Orta ve uzun vade
KONTROL NOKTASI	• Restorasyonu yapılan yapıtların sayısı, • Envanter çalışması tamamlanan ilçe sayısı

KOMİSYON
RAPORLARI
TANITIM VE PAZARLAMA
KOMİSYONU

Komisyon Başkanı: Ozan Sayın

Raportör: Murat Duyar

Komisyon Üyeleri:

- Nuray Selma Özdişçiner
- Turgut Özmen
- Halime Oktay
- Ümran Aygün
- Turan Köseoğlu
- Kazım Tali
- Cennet Öz
- Mustafa Eren
- Emrah Kayhan



Tanıtım ve Pazarlama komisyonunda toplam 5 sorun üzerine odaklanılmıştır. Bunlar:

- ❖ Festivallerin yeterli düzeyde tanıtılmaması,
- ❖ İlçeler ve köylerin tanıtımında eksiklik,
- ❖ Turizm potansiyelinin ortaya çıkarılamaması, kaynakların bilinmemesi ve tanıtılmaması,
- ❖ İnanç turizminin ön plana çıkarılamaması ve
- ❖ Alternatif turistik rota olmamasıdır.

Bu sorunlardan üzerinde en çok durulan husus “Turizm potansiyelinin ortaya çıkarılamaması ve tanıtılamaması” ile ilgilidir. Ayrıca alternatif turistik rotaların belirlenmeyişi ve inanç turizmi konusunda Denizli’nin ön plana çıkarılamaması da komisyonda üzerinde durulan sorunlardan olmuştur. Komisyon üyelerinin tamamının fikir birliğine vardığı en kritik çözüm önerileri aşağıdaki şekilde gruplandırılmıştır:

- ✓ Denizli kültürünü önceleyen ulusal ve uluslararası alanda önemli bir festivalin düzenlenmesi,
- ✓ Festival ve şenlik takviminin il bazında toplanıp düzenlenmesi ve ilan edilmesi,
- ✓ İlçe kültür ve turizm değerlerinin hikâyeleri ile birlikte ortaya çıkarılması,
- ✓ Büyükşehir Belediyesi, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Pamukkale Üniversitesi Turizm Fakültesi ve GEKA tarafından yapılan envanter çalışmalarından faydalanılarak tematik rotaların oluşturulması,
- ✓ Hedef kitlenin iyi tanınması ve tespit edilmesi ve uygun mesaj verilmesi (kim ne istiyor ne bekliyor) (demografik özelliklere dikkat edilmeli),
- ✓ Gelen turist profiline tanıtım yapılması ve pazarın buna göre konumlandırılması,
- ✓ Tanıtıma inovasyon getirilmesi ve teknoloji (sanal ve artırılmış gerçeklik, kare kodlar) kullanılması,
- ✓ Termal turizm tanıtımına ağırlık verilmesi ve
- ✓ İnanç turizmi potansiyeli olan değerlere restorasyon faaliyetleri yapılması.



SORUN 1	Festivallerin Yeterli Düzeyde Tanıtılmaması
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Tek noktaya odaklanarak tek festival yapılması ve uluslararası olması • STK'ların sosyal medyada daha çok tanıtım yapması • Festival ve şenlik takviminin il bazında düzenlenmesi (İlgili kurumlarla koordinasyon sağlanarak ya da konsey kurularak)
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü • Büyükşehir Belediyesi • İlgili Belediyeler
İZLENECEK YÖNTEM - PROJE	• Denizli kültürünü önceleyen festivallerin planlanması • Festivallerin tasarlanması ve uygulanması aşamasında profesyonel destek alınması • Festivallerin küresel algıya açık olarak tasarlanması
SÜRE-VADE	• Orta vade
KONTROL NOKTASI	• Yerel, Ulusal ve Uluslararası festival sayıları • Yerel, Ulusal ve Uluslararası katılımcı sayıları

SORUN 2	İlçeler ve Köylerin Tanıtımında Eksiklik
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• İlçe kültür ve turizm değerlerinin hikâyeleri ile birlikte orta çıkarılması • İlçelerin turizm potansiyelleri turistik ürüne dönüştürülmesi • Hikayeler ortaya çıkararak bu hikayeler aracılığı ile bölge ve destinasyon tanıtımının yapılması • Bazı mesleklerin ve el sanatları ustalarının korunması (dokuma, Yatağan bıçağı gibi)
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• İlçe Belediyeleri • Üniversite
İZLENECEK YÖNTEM - PROJE	• İlçe kültür, turizm, sanat tarihi, halk bilimi odaklı envanterinin çıkarılması • Bu değerlerin tanıtımının dijital ortamda yapılması
SÜRE-VADE	• Kısa vade
KONTROL NOKTASI	• İlçe düzeyinde turistik ürüne dönüştürülen değerlerin sayısı • Paket tur içeriklerinde yer alan ilçe ve köy sayısı

SORUN 3	<i>Turizm Potansiyelinin Ortaya Çıkarılamaması, Kaynakların Bilinmemesi ve Tanıtılmaması</i>
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• İl turizm koordinasyon kurulu kurulması ve bu kurulun denetleyici olması • Turizm paydaşlarının kendi aralarındaki koordinasyonunun sağlanması • Üniversite ve lise mezunu öğrencilere turizm odaklı kariyer yönlendirmesi amacıyla konferans ve seminerler verilmesi • Rehberlere ve acentalara tanıtımlar, eğitim gezileri ve kurslar yapılması • Turistik kaynakların medyaya daha iyi yansıtılması sağlanması • Envanter çalışması geliştirilmesi ve güncellenmesi • Hedef kitlenin iyi tanınması ve tespit edilmesi ve buna uygun mesaj verilmesi (kim ne istiyor ne bekliyor) (demografik özelliklerine dikkat edilmesi) • Gelen turist profiline uygun tanıtım yapılması ve pazarın buna göre konumlandırılması • Tanıtımda güncelin yakalanması, geleneksel usullerin bırakılması • Tanıtıma inovasyon getirilmesi ve teknoloji (sanal ve artırılmış gerçeklik, kare kodlar) kullanılması • Tanıtımda anlık karşılıklı etkileşimli kameraların tanıtım için kullanılması (tanıtım kapısı reklamı örneği) • Tanıtım yapılırken reklamda abartıdan kaçınılması beklentilere uygun reklamlar yapılması • Yoğun turist alan ülkeler ile direk uçuşlar sağlanması • Termal turizm tanıtımına ağırlık verilmeli
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• Valilik • Büyükşehir Belediyesi • TUREB • TURSAB, Seyahat Acentaları ve Tur Operatörleri • İlçe Belediyeleri
İZLENECEK YÖNTEM - PROJE	• İl turizm tanıtımında koordinasyon ve tanıtım stratejisi belirlenmesi • Yurtdışı fuarlara katılım sağlanması • Popüler oyunlar aracılığı ile tanıtım yapılması (oyunda önemli yerleri kullanmak) ve bunun sonucunda ödül verilmesi, (Denizli’de ücretsiz gezi, konaklama ödülü gibi) • Popüler oyunlar ve videolara pop-up reklamlar ile ürün yerleştirme yapılması • Denizli’de bir dizi veya film çekilmesi için teşvikler ve girişimler yapılması
SÜRE-VADE	• Orta vade
KONTROL NOKTASI	• Destinasyon marka bilinirliğinin ölçümü • Algılanan destinasyon imajının ölçümü

SORUN 4	İnanç Turizminin Ön Plana Çıkarılamaması
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• İnanç turizmi potansiyeli olan değerlerin restorasyon faaliyetlerinin yapılması • Tüm antik kentlerin tanıtımının (web sitesi oluşturularak, tanıtım videoları çekilerek) yapılması • Kazılarda sponsorların artırılmasının sağlanması • Müzelerin tanıtılmasına ağırlık verilmesi
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• Büyükşehir Belediyesi • İlçe Belediyeleri • İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
İZLENECEK YÖNTEM - PROJE	• İnanç turizmi odaklı bir kongre düzenlenmesi • Sosyal medya pazarlaması ile inanç turizmi noktalarına dikkat çekilmesi
SÜRE-VADE	• Orta vade
KONTROL NOKTASI	• İnanç turizmi amaçlı gelen kişi sayısı istatistikleri • Denizli imajı ile özdeşleşen inanç turizmi noktalarının sayısı

SORUN 5	Alternatif Turistik Rota Olmaması
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Büyükşehir, Turizm Fakültesi ve GEKA tarafından yapılan envanter çalışmalarından faydalanılarak yeni rotaların oluşturulması • Tanıtımlar ile gününbirliğin önüne geçilmesi ve geceleme sayısının artırılması ve bunun daha çok rota eklenerek yapılması (yemek rotası, spor rotası vb.)
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• Büyükşehir Belediyesi • İlçe Belediyeleri • İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
İZLENECEK YÖNTEM - PROJE	• Tematik rotaların oluşturulması • Sosyal medya içeriği oluşturanlardan faydalanılması
SÜRE-VADE	• Kısa vade
KONTROL NOKTASI	• Turistik rota sayısı • Rotaları tercih eden ziyaretçi sayıları • Rotaların medyada yer alma düzeyi



KOMİSYON RAPORLARI

TURİZMDE ÜRÜN ÇEŞİTLİLİĞİ-1 KOMİSYONU

Komısyon Başkanı: Mehmet Ertaş

Raportör: Tuğçe Koştur

Komısyon Üyeleri:

- Tuğba Oruç
- Hüseyin Ümit Ercan
- Ali Fuat Avcı
- Münir Sayhan
- Uğur Ulutürk
- İbrahim Putgöl
- Fikret Kocaman
- İsmail Kaya
- Bahtıyar Aksu



Denizli turizm potansiyeline bağlı olarak turizmde ürün çeşitliliğinin iki komisyonda incelendiği Denizli Turizm Çalıştay'ında **Turizmde Ürün Çeşitliliği 1** komisyonunda toplam 5 turizm çeşidinin sorunları üzerine odaklanılmıştır. Bu turizm çeşitleri; Eko Turizm, Şehir Turizmi, Hava Sporları Turizmi, Gastronomi Turizmi ve İnanç Turizmidir. Komisyonun en çok üzerinde durduğu konu Eko Turizm çeşidinin sorunları olurken diğer turizm çeşitlerinin temel sorunları ve bu sorunlara getirilecek çözüm önerilerine de odaklanılmıştır. Komisyon tarafından üzerinde en çok tartışılan sorunlar şunlardır:

- ❖ Eko turizm bilincinin oluşturulamaması,
- ❖ Müze turizmi - şehir turizmi odaklı yaklaşımın benimsenememesi,
- ❖ Hava sporları turizmi potansiyelinin değerlendirilememesi,
- ❖ Gastronomi turizmi potansiyelinin değerlendirilememesi ve
- ❖ İnanç turizmi potansiyelinin değerlendirilememesi.

Bu sorunlardan üzerinde en çok durulan husus “komisyonda görüşülen turizm türlerindeki potansiyelin tam olarak kullanılmaması” ile ilgilidir. Ayrıca komisyon üyelerinin tamamının fikir birliğine vardığı en kritik çözüm önerileri aşağıdaki şekilde gruplandırılmıştır:

- ✓ Yerel yönetimlerin ve sivil toplum kuruluşlarının eko-turizme yönelik faaliyetleri desteklemesi,
- ✓ Tek bir doğa sporuna odaklanmak yerine diğer doğa spor türlerine de odaklanması,
- ✓ Alışveriş turizminin geliştirilmesi için çalışmalar yapılması,
- ✓ Sanat merkezlerinin sayısının artırılması,
- ✓ Yaşayan müze ve deneyim odaklı müzelerin desteklenmesi,
- ✓ Gastronomi envanteri çıkarılması ve dijitalleştirilmesi,
- ✓ İnanç turizmi kapsamında yerel inanç değerleri için rota oluşturulması,
- ✓ Denizli şehir merkezinde turizm ofislerinin kurulması ve
- ✓ Denizli turizminde tek söz sahibi olacak Turizm Koordinasyon Biriminin oluşturulması.



SORUN 1	Eko-turizm Bilincinin Oluşturulamaması
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Kurumlara eko-turizm bilincinin aktarılması • Doğa sporlarına yönelik etkinliklerin artırılması • Yerel kurumların ve STK'ların eko-turizm bilincine dâhil olması • Yerel kurumların ve STK'ların eko-turizme yönelik faaliyetleri desteklemesi • Rehber odaları ve TÜRSAB ile iş birliği içinde olunması • Alt-yapı ve tanıtım faaliyetlerinin yapılması • Eko-turizm merkezlerinin oluşturulması • Yerel kurumların, yerel halkı ve eko-turizmi bir bütün halde desteklemesi • Tek bir doğa sporuna odaklanmak yerine diğer doğa spor türlerine de odaklanılması • Eko-turizm ile ilgili bilgi teknolojileri kapsamında destek verilmesi • Şehir merkezlerine turizm ofislerinin kurulması • Eko-turizm potansiyeline sahip yerlerin ulaşılabilirliğinin sağlanması • Eko turizm envanterinin oluşturulması • Eko-turizme yönelik değerlerin belirlenmesi • Eko-turizme yönelik yatırımlara ağırlık verilmesi (konaklama, tesis) • Kamp karavan turizminin geliştirilmesi • Eko-turizm kapsamında tanıtım faaliyetlerinin düzenlenmesi • Eko-turizmde mevzuatların oluşturulması
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• Valilik • İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü • Kaymakamlıklar • Büyükşehir Belediyesi • İlçe Belediyeleri • GEKA • STK'lar ve birlikler
İZLENECEK YÖNTEM - PROJE	• Yerel belediyelerde turizm koordinatörlüğü, turizm danışma gibi birimlerin oluşturulması • Kuş gözlemciliği ve fotoğrafçılığının teşvik edilmesi
SÜRE-VADE	• Orta vade
KONTROL NOKTASI	• Eko turizme katılan kişi sayısı

SORUN 2	Müze Turizmi-Şehir Turizmi Odaklı Yaklaşımın Benimsenememesi
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Eski evlerin canlandırılması • Şehir turizminde gece hayatının canlandırılması • Şehir merkezine rekreasyonel alanlar oluşturulması • Alışveriş turizminin geliştirilmesi • Sanat merkezlerinin sayısının artırılması • Yiyecek-içecek işletmelerinin kalitesinin artırılması • Müze eğitimcilerinin istihdam edilmesi • Yaşayan müze ve deneyim odaklı müzelerin desteklenmesi • Şehir merkezinde arkeolojik müzelerin kurulması • Şehir merkezindeki aktivite alanlarının çoğaltılması • İmarsız yapılaşmanın önüne geçilmesi • Şehir merkezinde turist çekebilecek bir çekiciliklerin yaratılması • Merkezde şehri temsil eden objelerin satış yerlerinin yapılması • Şehir merkezinde otopark sorununun ortadan kaldırılması • Şehir Merkezinde kültür, sanat ve spor etkinliklerinin arttırılması
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• Valilik • İl Kültür Turizm Müdürlüğü • Büyükşehir Belediyesi • Kaymakamlıklar • GEKA
İZLENECEK YÖNTEM - PROJE	• Turizm koordinatörlüğünün oluşturulması
SÜRE-VADE	• Orta vade
KONTROL NOKTASI	Müze sayıları Müze ziyaretçi sayıları Restore edilen binaların sayısı

SORUN 3	Hava Sporları Turizmi Potansiyelinin Değerlendirilememesi
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Festivaller düzenleyerek hava sporlarına olan ilginin arttırılması • Reklam ve tanıtımların arttırılması • Hava sporlarının sürdürülebilirliğinin sağlanması • Hava sporları odaklı yerel ve uluslararası etkinlik ve festivallerin yapılması • Fiyatlarının makul seviyelere çekilmesi • Yerel yönetimlerin hava sporlarına önem vermesi
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü • Büyükşehir Belediyesi • İlçe Belediyeleri • Valilik • Kaymakamlıklar
İZLENECEK YÖNTEM - PROJE	• Pamukkale tanıtımlarında hava sporlarına yer verilmesi • Hava sporları odaklı tanıtımlar yapılması
SÜRE-VADE	• Orta vade
KONTROL NOKTASI	• Hava sporları çeşidindeki değişimler

	• Hava sporları için gelen ziyaretçi sayısı
SORUN 4	Gastronomi Turizmi Potansiyelinin Değerlendirilememesi
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Gastronomi envanterinin çıkarılması • Her yöreye ait yöresel lezzetlerin kitaplaştırılması • Güncel ve ulaşılabilir “Denizli’de Ne Yenilebilir?” listesinin oluşturulması • Yöresel yemeklere yeterli önemin verilmesinin sağlanması • Yemek kültürünün dış çevreye tanıtımının yapılması • Yöresel lezzetlerin sürdürülebilirliğinin sağlanması • Yöresel yemeklerin servis edildiği bir işletmelerin arttırılması
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü • Valilik • Büyükşehir Belediyesi • Kaymakamlıklar • İlçe Belediyeleri
İZLENECEK YÖNTEM - PROJE	• Yöresel yemek servis edilen restoran sayısının artırılması • Yerel lezzetlerin satın alınmasının kolaylaştırılması • Coğrafi işaretleme çalışmalarına devam edilmesi
SÜRE-VADE	• Orta vade
KONTROL NOKTASI	Yöresel ve yerel yiyecek ve içecek servis eden işletme sayısı

SORUN 5	İnanç Turizmi Potansiyelinin Değerlendirilememesi
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Türbeler ve kiliseler gibi inanç merkezlerinin öne plana çıkarılması • İnanç turizmi kapsamında kültürel değerlerin ön plana çıkarılması • İnanç turizmine tanıtım ve pazarlamada yer verilmesi • İnanç turizminde yerel değerlerin ön plana çıkarılması
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• Valilik • Büyükşehir Belediyesi • İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü • Kaymakamlıklar • İlçe Belediyeleri
İZLENECEK YÖNTEM - PROJE	• İnanç turizmi kapsamında yerel inanç değerleri için rota oluşturulması
SÜRE-VADE	• Orta vade
KONTROL NOKTASI	• Paket turlarda yer alan inanç turizmi noktalarını sayısı



KOMİSYON RAPORLARI

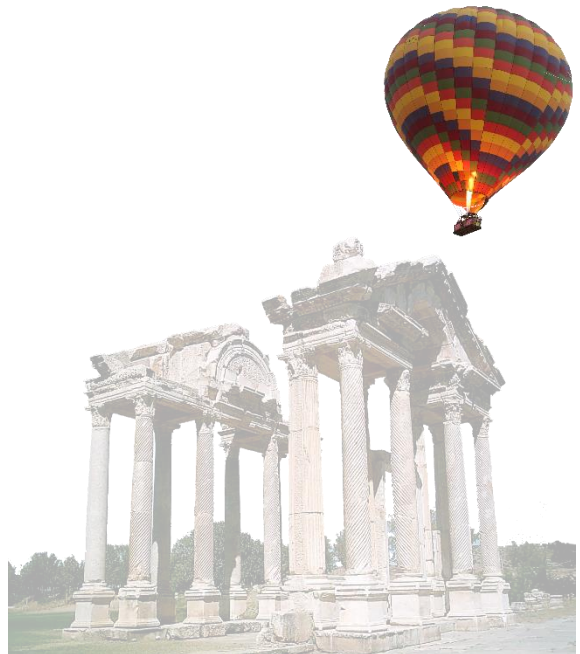
TURİZMDE ÜRÜN ÇEŞİTLİLİĞİ-2 KOMİSYONU

Komisyon Başkanı: Burcu Koç

Raportör: Sena Akçakaya

Komisyon Üyeleri:

- Gül Sultan Kalkan
- Bekir İnce
- Rıdvan Kayhan
- Ramazan Aydın
- Şaban Kök
- Erhan Türkmenoğlu
- Ali Şevkan
- Cansu Deda
- Başak Ushan
- Ali Deniz Semenci
- Birsen Kök
- Selçuk Eryılmaz



Turizmde Ürün Çeşitliliği 2 komisyonu toplamda 8 problem üzerine odaklanmıştır. Bunlar:

- ❖ Kongre turizminden yeterli düzeyde faydalanılamaması,
- ❖ Kültür turizmi potansiyelinin değerlendirilememesi,
- ❖ Mağara turizminin pazarlanamaması,
- ❖ Mağara turizminin tek başına turizm talebi oluşturma potansiyeline sahip olmaması,
- ❖ Yayla turizmi potansiyelinin değerlendirilmemesi,
- ❖ Tarım turizmi konusundaki bilgi eksikliği,
- ❖ Mevcut termal su kaynaklarının etkin kullanılmaması ve
- ❖ Termal turizm merkezlerinin imar planının yapılmamış olmasıdır.

Bu sorunlardan üzerinde en çok durulan hususlar “Kültür, mağara, tarım turizmi ve termal turizm” ile ilgilidir. Komisyon üyelerinin fikir birliğine vardığı en kritik çözüm önerileri aşağıdaki şekilde gruplandırılmıştır:

- ✓ Belediyenin resmi internet sitesinde “Denizli’de Alternatif Turizm Olanakları” başlıklı bir sanal alan oluşturulması ve bu sayfada il sınırları dâhilinde gerçekleştirilecek olan turizm etkinliklerinin her 3 ayda bir duyurulması,
- ✓ Kültür köyleri kurulması ve bu köylerde geleneksel değerleri yansıtan kıyafet, yiyecek-içecek, el sanatları, dokumacılık, çömlekçilik, camcılık, oymacılık, bıçakçılık ve ayakkabıcılık ürünlerinin sergilendiği Halk Kültürü Müzeleri açılması,
- ✓ Mağara turizminin “macera turizmi” altında değerlendirilmesi ve özellikle kamping etkinlikleri ile bütünleşik bir etkinlik olarak pazarlanması, (Tokalı Kanyonu’nun da mağara gezileri ile paket halinde pazarlanması)
- ✓ Kekik, üzüm ve lavanta hasatının bir turizm faaliyeti haline getirilmesi. Özellikle üzüm hasatından sonra turistlerin şarap üretimi sürecine dâhil edilmesi,
- ✓ Şarap hasat ve tadım günlerinin düzenlenmesi,
- ✓ Tarım turizmi çiftlikleri kurulması, böylece; turistlerin her şey dâhil otellerde kalır gibi, bu çiftliklerde hem konaklaması hem de tesis içinde yer alan tarımsal alanlarda ekim, hasat ve hayvancılık eylemlerine dâhil olması. Turistler tarafından yapılan hasattan ya da hayvansal üretimden elde edilen ürünlerin halk pazarında satılması ve gelirin belirli bir kısmının yerel halk için (özellikle kadınlar) yeni iş sahalarının açılması ve yenilenebilir enerji üretim istasyonlarının kurulması (ör., güneş enerjisi santralleri) gibi

sosyal sorumluluk projelerinde kullanılması. Bu yolla; imaj gelişim sürecinin hızlandırılması ile potansiyel turistlerin ve medyanın dikkatinin kolayca çekilmesi,

- ✓ Peynir yapımının turizm faaliyetine dönüştürülmesi (Çivril-Ovma peynir). Ziyaretçilerin kendi elde ettiği süt ile geleneksel peynirlerin yapım sürecine dâhil edilmesi, ürünün dinlendirme süreci tamamlandıktan sonra üretici turistlerin tesise tekrar çekilmesi,
- ✓ Termal tesislerin kaynak kullanımının sınırlandırılması ve özellikle Karahayıt ve çevresindeki tüm tesislerin merkezi kaynaklardan su temin etmesi, böylece işletmelerin kullanımları kadar ücret ödemek durumunda kalması ve termal su kaynaklarının israf edilme sorununun en aza indirilmesi,
- ✓ Alternatif turizm çeşitlerinin değerlendirilmesi, uygulanması ve neticelerinin takibi için bir koordinasyon merkezinin kurulması,
- ✓ Sarayköy Yöresindeki termal su ve çamurun daha iyi değerlendirilmesi için politikalar belirlenmesi.





SORUN 1	Kongre Turizminden Yeterli Düzeyde Faydalanılamaması
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Öncelikle kongre turizmi konusunda Denizli'nin mevcut potansiyelinin saptanabilmesi adına güncel istatistik veriler toplanması • SWOT Analizi yapılması • Kongre turizmi ve diğer alternatif turizm çeşitlerinin değerlendirilmesi, uygulanması ve neticelerinin takibi için bir koordinasyon merkezi kurulması • Söz konusu bu koordinasyon merkezi altında belediye, valilik ve yerel seyahat işletmelerinin ortaklığında kamu destekli bir seyahat acentesi kurulması • Kongre merkezlerine yakın konaklama tesisleri olması, ulaşım sıkıntısı giderilmesi • Turistik aktivitelerle kongre turizminin desteklenmesi ve kongre etkinliğinin dışında turistik bir faaliyet olarak görülmesinin sağlanması (Paket tur gibi) • Kongreye gelen kişilere genel bir turizm rotası oluşturulması
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• Valilik • Üniversite • Belediyeler • İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü • Millî Eğitim Bakanlığı
İZLENECEK YÖNTEM- PROJE	• Kongre turizmi koordinasyon merkezi altında belediye ve valilik destekli bir seyahat acentesi kurulması • Kongre turizmi alanında profesyonellerden destek alınması

SÜRE-VADE	Orta vade (6 ay planlama süreci, 12 ay ilk uygulama süreci olarak düşünülebilir)
KONTROL NOKTASI	Kongre, fuar ve organizasyon sayıları

SORUN 2	Kültür Turizmi Potansiyelinin Değerlendirilememesi
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	- Halk kültürü müzeciliğinin yaygınlaştırılması (Örneğin Beypazarı'ndaki gibi yerel halkın kültürel değerlerinin korunduğu ve sergilendiği bir marka destinasyon oluşturulması) - Kültür köylerinin kurulması (Kıyafet, yeme-içme, geleneksel olan tüm kentsel değerlerin sergilendiği bir lokasyon oluşturulması) - Kent müzeciliği ve özel müzecilik faaliyetlerinin desteklenmesi - Yerel kalkınmayı destekleyici festivaller ve sürdürülebilirlik etkinlikleri düzenlenmesi - Birkaç gün boyunca devam eden (popüler kültürü de temsil eden) festivaller düzenlenmesi (Örneğin Alaçatı Ot Festivali ve Adana Portakal Çiçeği Festivali gibi) - Yerel halkın desteğinin alınması - Yerel halkın eğitim düzeyinin artırılması adına çalışmalar yapılması - Kaleiçi'nin restorasyonunun yapılması - Çivril İlçesi yakınında bulunan Beycesultan Höyüğü'nün turizme kazandırılması, tanıtımının yapılması - El sanatları, dokumacılık, çömlekçilik, camcılık, oymacılık, bıçakçılık, ayakkabıcılık gibi değerlerin unutulmaması ve değerlendirilmesi adına turizm faaliyetlerine/aktivitelerine dâhil edilmesi - Turistik açıdan önem arzeden ören yerlerinin kazı ve restorasyon çalışmalarının bir an önce bitirilmesi - Laodikya için özel tanıtım programı hazırlanması
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	- İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü - Belediyeler - Üniversite (Turizm Fakültesi ve Güzel Sanatlar Fakültesi)
İZLENECEK YÖNTEM- PROJE	- Kültür turizmi faaliyetlerinin ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından denetlenmesi, - Tüm paydaşlar ile yılda iki kez toplantı yapılması
SÜRE-VADE	- Orta vade (Planlama) - Uzun vade (Uygulama ve sonuç elde etme)
KONTROL NOKTASI	Üniversitenin ilgili birimlerinin her yıl yayımlayacağı Denizli Kültür Turizmi raporu

SORUN 3 ve 4	Mağara Turizminin Pazarlanamaması & Mağara Turizminin Tek Başına Turizm Talebi Oluşturma Potansiyeline Sahip Olmaması
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Rotasyon oluşturularak potansiyele sahip mağaraların tur kapsamına dâhil edilmesi • Keşfedilmemiş mağaraların değerlendirilerek turizme kazandırılması ve mağara turizminin macera turizmi altında değerlendirilmesi (özellikle kamping ile) • Mağaraların denetlenmesi • Tanıtım faaliyetlerinin sağlanması • Tokalı Kanyonu'nda mağara turizmini de içine alan macera turizmi faaliyetleri geliştirilmesi, aynı zamanda bu alanda fotoğrafçılık faaliyetlerinin düzenlenmesi
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• İl Emniyet Müdürlüğü • Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü • AFAD • İl Sağlık Müdürlüğü • Jeoloji Mühendisleri Odası • İl Gençlik ve Spor Müdürlüğü
İZLENECEK YÖNTEM- PROJE	• Tur kapsamlarına dâhil edilmesi • Mağaraların tanıtılmasında, turistlerin kendi çektiği fotoğrafların kullanılması • Macera turizminin tanıtım ve yaygınlaştırılması sürecine ziyaretçilerin de dâhil edilmesi
SÜRE-VADE	Uzun vade
KONTROL NOKTASI	• Turlara dâhil edilen mağara sayıları • Mağara ziyaretçi sayıları • Çevrimiçi bilinirlik ölçümleri

SORUN 5	Yayla Turizmi Potansiyelinin Değerlendirilmeyişi
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Yayla turizmi potansiyeli olan bölgelerdeki konaklama ve ulaşım sıkıntılarının giderilmesi (Belirli bir yere kadar araçla, sonrasında bisiklet turu ile yayla alanlarına ulaşım sağlanması. Böylece; doğal tahribatı en aza indirebilmek adına hem ziyaretçi sayısı doğal yollarla azaltılmış olur hem de araç kullanımından kaynaklanabilecek hava kirliliğinin önüne geçilmiş olur) • Yaylalarda geleneksel etkinliklerin sıkça düzenlenmesi • Babadağ, Buldan, Çivril, Çameli, Acıpayam, Tavas bölgelerindeki yayla potansiyelinin değerlendirilmesi • Sürdürülebilirliğin sağlanması adına paydaşların bilinçlendirilmesi için eğitimler düzenlenmesi • Çevre dostu malzemeler kullanılarak konaklama tesisleri ve dinlenme alanları yapılması (Kıl çadırlar gibi)

	• Yayla turizmi potansiyelinden faydalanabilmek için bu yaylaların tanıtımının yoğun şekilde yapılması • Belediyenin resmi internet sitesinde “Denizli’de Alternatif Turizm Olanakları” başlıklı bir sanal alan oluşturulması ve bu sayfada il sınırları dâhilinde gerçekleştirilecek olan turizm etkinliklerinin her üç ayda bir duyurulması
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• Büyükşehir Belediyesi • İl Tarım ve Orman Müdürlüğü • Yaylaların bağlı bulunduğu ilçe belediyeleri • İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
İZLENECEK YÖNTEM- PROJE	• Her yıl Haziran ayında farklı bir yaylada, üç günlük etkinlik düzenlenmesi ve bu etkinliklerin geleneksel hale getirilmesi • Beyağaç Topuklu Yaylası, Eşeler Yaylası ve Kefe Yaylası’nın turizme kazandırılması
SÜRE-VADE	Orta ve uzun vade
KONTROL NOKTASI	• Yaylalardaki etkinliklere katılanların sayısı • Kamp yapan ziyaretçi sayıları

SORUN 6	Tarım Turizmi Konusundaki Bilgi Eksikliği
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Kekik ve üzüm hasatının bir turizm faaliyeti haline getirilmesi, özellikle üzüm hasatından sonra turistlerin şarap üretim sürecine dâhil edilmesi • Üzüm hasat ve şarap tadım günlerinin düzenlenmesi • Tarım turizmi çiftlikleri kurulması, böylece; turistlerin her şey dâhil otellerde kalır gibi, bu çiftliklerde hem konaklaması hem de tesis içinde yer alan tarımsal alanlarda ekim, hasat ve hayvancılık eylemlerine dâhil olması. Turistler tarafından yapılan hasattan ya da hayvansal üretimden elde edilen ürünlerin halk pazarında satılması ve gelirin belirli bir kısmının yerel halk için (özellikle kadınlar) yeni iş sahalarının açılması ve yenilenebilir enerji üretim istasyonlarının kurulması (Örn. güneş enerjisi santralleri) gibi sosyal sorumluluk projelerinde kullanılması. Bu yolla; imaj gelişim sürecinin hızlandırılması ile potansiyel turistlerin ve medyanın dikkatinin kolayca çekilmesi • Çiftliklerdeki konaklama sisteminin, ev pansiyonculuğu mantığı ile tasarlanması, çiftlik yapımına elverişli olan arazilerde bulunan ve hâlihazırda kullanılmayan yerel halka ait evlerin, bu proje kapsamında kiralanması. Böylelikle; konut sahiplerine düzenli bir ek gelir kapısı açılması ve bölgedeki ekonomik kalkınmanın desteklenmesi • Peynir yapımının turizm faaliyetine dönüştürülmesi (Çivril-Ovma peynir). Ziyaretçilerin kendi sağdığı süt ile geleneksel peynirlerin yapım sürecine dâhil edilmesi, ürünün dinlendirme süreci tamamlandıktan sonra üretici turistleri tesise tekrar çekilmesi • Tarımsal ürünlerin coğrafi işaret olarak tescillenmesi

	- Geleneksel tarım ürünlerin satıldığı panayırlar oluşturulması - Ters lale bahçelerinin oluşturulması
<i>İLGİLİ KURUM-KURULUŞ</i>	- İl Tarım ve Orman Müdürlüğü - Belediyeler - İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü - Valilik
<i>İZLENECEK YÖNTEM - PROJE</i>	- Tarım ve turizm fuarlarında bilinçlendirmenin artırılması - Bu alanda tanıtım etkinliklerinin düzenlenmesi
<i>SÜRE-VADE</i>	Uzun vade
<i>KONTROL NOKTASI</i>	- Tarımsal ürünlerde alınan coğrafi işaret sayıları - Tarım turizmüne yönelik faaliyet gösteren işletme ve girişimci sayıları

<i>SORUN 7 ve 8</i>	<i>Mevcut Termal Su Kaynaklarının Etkin Kullanılmaması & Termal Turizm Merkezlerinin İmar Planının Yapılmamış Olması</i>
<i>ÇÖZÜM ÖNERİLERİ</i>	- Karahayıt ve çevresindeki tüm tesislerin merkezi kaynaklardan su temin etmesi - Su dağıtımı planlanması - Termal suyun ısınma faaliyetlerinde doğalgaz yerine kullanılması - Hastane-otel türü tesislerin artırılması - Sağlık ve termal turizmin farklı turistik ürünler/turizm türleri olarak değerlendirilmesi - Yeni açılacak termal tesislerin sadece Karahayıt merkezini temel alarak planlanmaması - İmar planlarının merkezi birim tarafından yönetilmesi ve termal köy tarzında yerlerin yapılması
<i>İLGİLİ KURUM-KURULUŞ</i>	- İl Sağlık Müdürlüğü - Sağlık Bakanlığı - Oteller - Üniversite
<i>İZLENECEK YÖNTEM- PROJE</i>	Hali hazırda yürütülen su kaynakları ile ilgili bilimsel çalışmaların sonuçlarına göre hareket edilmesi
<i>SÜRE-VADE</i>	Orta ve uzun vade
<i>KONTROL NOKTASI</i>	Su tüketim istatistikleri

KOMİSYON RAPORLARI ULAŞIM VE ALTYAPI KOMİSYONU

Komısyon Başkanı: Ezgi Atık-Emre Atık

Raportör: Ezgi Sayman

Komısyon Üyeleri:

- Hakan Aybay
- Veli Sarı
- Cengiz Dağcı
- Emre Yenitürk
- Ahmet Akakça
- Mustafa Şen
- Murat Özsoy



Ulaşım ve Alt Yapı komisyonunda toplam 11 sorun üzerine odaklanılmıştır. Bunlar:

- ❖ Bozdağ kayak merkezine ulaşımında zorluklar yaşanması,
- ❖ Karahayıt'a ulaşımında sıkıntılar yaşanması (Havaalanı-Karahayıt arası),
- ❖ Antik kent yolunun (İpek Yolu) kullanıma açılmaması,
- ❖ Aydın-Denizli arasındaki karayollarında bulunan trafik lambalarının çok sık olması nedeniyle ulaşımın yavaşlatması,
- ❖ Pamukkale bölgesinde bulunan otellerin termal sulardan yararlanamaması (Gölemesli'deki kaynak),
- ❖ Turistik bölgelerdeki levha ve işaretlendirmelerde sorun yaşanması,
- ❖ Havayolu ulaşımında sefer sayısı ve noktasının az olması,
- ❖ Turist bölgelerdeki rekreatif alanların yetersiz olması,
- ❖ Şehir içi toplu taşımanın sağlıklı bir şekilde yapılmaması,
- ❖ Pamukkale bölgesinde turizm amaçlı faaliyetlerin yalnızca gündüz yapılabilmesi ve
- ❖ Ören yerlerindeki otopark, peyzaj düzenlemesi ve tuvaletlerde sorunlar yaşanmasıdır.

Bu sorunlar arasında ulaşım ve altyapı açısından Denizli'de yaşanan temel sorunlar, termal sular, erişilebilirlik ve ulaşım araçları ile ilişkilidir. Turistik ören yerleri ile ilişkili olarak genel erişilebilirlik sorunları da saptanmıştır. Ayrıca hem şehir içinde hem de şehirlerarası ulaşımında sefer sıklığı ve kalitesi ile ilgili sorunlar da saptanmıştır. Komisyon üyelerinin fikir birliğine vardığı en kritik çözüm önerileri aşağıdaki şekilde gruplandırılmıştır:

- ✓ Termal suyun Pamukkale bölgesine taşınması ve otellerde kullanımında kolaylık sağlanması,
- ✓ Ören yerlerindeki yönlendirme levhalarının artırılması, turizm rotalarının oluşturulması, peyzaj ve aydınlatmanın yapılması, hijyen koşullarının sağlanması ve güvenlik önlemlerinin alınması,
- ✓ İlgili kurumların şehir içi ve şehirlerarası seferlerin sıklığını arttırması ve ulaşım alanında çalışanlara eğitim verilmesi,
- ✓ Teşvikler ile yurtdışı seferlerinin başlatılması ve
- ✓ Pamukkale bölgesinin ışıklandırılması ve güvenlik eksiği yaşanan bölgelerin tespit edilmesi ve gerekli kurumlara sunulması.

SORUN 1	Bozdağ Kayak Merkezine Ulaşımında Yaşanan Zorluklar
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Yol düzenlenmesi, tesis ve rehabilitasyon çalışmalarının yapılması
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• Büyükşehir Belediyesi
İZLENECEK YÖNTEM - PROJE	• Büyükşehir Belediye Başkanlığına sorun için başvuru gerçekleştirilmesi
SÜRE-VADE	• Orta vade
KONTROL NOKTASI	• Ziyaretçi memnuniyetlerinin ölçülmesi

SORUN 2	Karahayit'a Ulaşımında Yaşanan Sıkıntılar (Havaalanı-Karahayit)
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Havaalanı ve Karahayit güzergâhına toplu taşıma konulması • Gün içerisinde birden fazla sefer yapılması
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• Büyükşehir Belediyesi
İZLENECEK YÖNTEM - PROJE	• Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na başvuru gerçekleştirilmesi
SÜRE-VADE	• Kısa vade
KONTROL NOKTASI	• Havaalanı-Karahayit arası sefer sayısı ve sürelerinin takip edilmesi

SORUN 3	Antik Kent Yolunun (İpek Yolu) Kullanıma Açılamaması
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Çeşitli turizm rotalarının belirlenmesi, böylelikle bu rotaları kullanan turistlerin otellerde konaklama sürelerinin arttırılması
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• Büyükşehir Belediyesi • İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü • Devlet Su İşleri Bölge Müdürlüğü • İlçe Belediyeleri
İZLENECEK YÖNTEM - PROJE	• Rotanın belirlenerek gerekli rota düzenlemelerin yapılması
SÜRE-VADE	• Orta vade
KONTROL NOKTASI	• Bölgedeki ziyaretçi sayılarının bir önceki dönem ile karşılaştırılması • Konaklama sürelerinin bir önceki dönem ile karşılaştırılması

SORUN 4	Aydın-Denizli Arasındaki Karayollarında Bulunan Trafik Lambalarının Çok Sık Olması ve Bunun Sonucunda Ulaşımı Yavaşlatması
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Otoban yapılması, ışıkların sürelerinin trafik yoğunluğuna göre belirlenmesi
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• Devlet Karayolları
İZLENECEK YÖNTEM - PROJE	• Devlet karayolları ile görüşülerek gerekli yatırımların sağlanması
SÜRE-VADE	• Orta vade
KONTROL NOKTASI	• Belirlenen yolculukta geçirilen sürenin hesaplanması

SORUN 5	Pamukkale Bölgesinde Bulunan Otellerin Termal Sulardan Yararlanılamaması (Gölemesli'deki Kaynak)
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Kaynak suyunun Pamukkale bölgesine taşınması ve otellerde kullanımında kolaylık sağlanması
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• Valilik • Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı • Büyükşehir Belediyesi
İZLENECEK YÖNTEM - PROJE	• Gerekli altyapı yatırımlarının yapılması
SÜRE-VADE	• Orta vade
KONTROL NOKTASI	• Otellere danışılarak maliyet ile ilgili bilginin alınması • Gelen ziyaretçi sayısının belirlenmesi

SORUN 6	Turistik Bölgelerdeki Levha ve İşaretlendirmelerde Yaşanan Sorunlar
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Gerekli yerlere levha ve işaretlerin yerleştirilmesi
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• Karayolları Genel Müdürlüğü • İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü • Belediyeler
İZLENECEK YÖNTEM - PROJE	• Turistik bölgelerdeki eksik işaret ve levhalar belirlenerek gerekli düzenlemelerin yapılması
SÜRE-VADE	• Kısa vade
KONTROL NOKTASI	• Düzenlemeler yapıldıktan sonra ziyaretçi memnuniyet araştırması

SORUN 7	Havayolu Ulaşımında Sefer Sayısı ve Noktasının Az Olması
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	Havayolu şirketleri ile görüşülerek yurtiçi ve yurtdışı sefer sayıları ve noktalarının artırılması
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	- Havayolu Firmaları - Denizli Ticaret Odası
İZLENECEK YÖNTEM - PROJE	- Havayolu firmaları ile görüşme yapılması - Teşviklerin ilgili kurumlara duyurulması
SÜRE-VADE	Orta vade
KONTROL NOKTASI	Sefer sıklığındaki ve sefer noktalarındaki sayısal değişiklikler

SORUN 8	Turistik Bölgelerdeki Rekreatif Alanların Yetersizliği
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	Ziyaretçilerin zaman geçirebileceği alanlar yaratılması
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	Belediyeler
İZLENECEK YÖNTEM - PROJE	Turistik bölgelerdeki belirli alanların belirlenerek rekreatif alanlara yatırım yapılması
SÜRE-VADE	Orta vade
KONTROL NOKTASI	Ziyaretçi sayısındaki ve tesis sayısındaki artış

SORUN 9	Şehir İçi Toplu Taşımanın Sağlıklı Bir Şekilde Yapılmaması
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	- Gerekli yerlerde (Karahayit-Denizli) sefer sayılarının artırılması, - Şoförlere eğitim verilmesi (davranış, temel düzeyde yabancı dil)
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	- Belediyeler - Denizli Şoförler ve Otomobilciler Odası
İZLENECEK YÖNTEM - PROJE	İlgili kuruluşun gerekli düzenlemeleri yaparak uygulaması
SÜRE-VADE	Kısa vade
KONTROL NOKTASI	Ziyaretçilerin memnuniyetinin ölçülmesi

SORUN 10	Pamukkale Bölgesinde Turizm Amaçlı Faaliyetlerin Yalnızca Gündüz Yapılabilmesi
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	Gerekli ışıklandırmanın yapılması ve güvenlik önlemlerinin alınması
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	- İl Emniyet Müdürlüğü - Pamukkale Belediyesi, - Kültür ve Turizm Bakanlığı
İZLENECEK YÖNTEM - PROJE	Pamukkale Bölgesinde ışıklandırılması ve güvenlik eksiği yaşanan bölgelerin tespit edilmesi ve gerekli kurumlara sunulması
SÜRE-VADE	Kısa vade
KONTROL NOKTASI	Bölgeye gelen ziyaretçilerin sayısının ve ziyaretçi memnuniyetinin ölçülmesi

<i>SORUN 11</i>	<i>Ören Yerlerindeki Otopark, Peyzaj Düzenlemesi ve Tuvaletlerde Yaşanan Sorunlar</i>
<i>ÇÖZÜM ÖNERİLERİ</i>	• Ören yerlerindeki otopark sayılarının arttırılması, • Peyzaj düzenlemesi yapılması, • Tuvaletlerdeki temizlik ve tuvalet sayısı ile ilgili sorunların giderilmesi
<i>İLGİLİ KURUM-KURULUŞ</i>	• Belediyeler
<i>İZLENECEK YÖNTEM - PROJE</i>	• Ören yerlerindeki tuvalet ve otopark sayılarının belirlenerek eksiklerin çıkartılması • Personel sayısının arttırılması • Peyzaj düzenlemesi yapılması
<i>SÜRE-VADE</i>	• Kısa vade
<i>KONTROL NOKTASI</i>	• Ziyaretçilerin memnuniyetlerinin ölçülmesi

KOMİSYON RAPORLARI YATIRIM VE İŞLETMELER KOMİSYONU

Komisyon Başkanı: Ahmet Çetin

Raportör: Melike Şahan

Komisyon Üyeleri:

- Mehmet ÇAKMAK
- Altay Fatih ALP
- Emrah ÇELİK
- Atilla ÇAKIR
- Cansun ÖZDÜLGER
- Bahadır HACIOĞLU
- Uğur ÇOBAN
- Murat BARUT
- Atilla ÇAKIR
- Jülide ÖZ



Yatırım ve İşletmeler komisyonunda toplam 4 sorun üzerine odaklanılmıştır. Bunlar:

- ❖ İşletmelerin teşviklerden faydalanamaması/bilgi eksikliği,
- ❖ İşletmelerin dijital pazarlama konusundaki bilgi eksikliği,
- ❖ Konaklama, yeme içme, müze, rekreasyon alanları, otopark kapasite/tür eksikliği ve
- ❖ Turizmin bütünleştirici etkisinin ortaya konamamasıdır.

Bu sorunlardan üzerinde en çok durulan husus “İşletmelerin teşviklerden faydalanma konusunda karşılaştığı bilgi eksikleri” ile ilgilidir. Ayrıca uygulamaya dönük dijital pazarlama sorunu da değerlendirmeye alınmış ve çözüm önerileri sunulmuştur. Komisyon üyelerinin fikir birliğine vardığı en kritik çözüm önerileri aşağıdaki şekilde gruplandırılmıştır:

- ✓ Dijital pazarlama ile ilgili e-ticaret, çevrimiçi itibar ve benzeri konularda eğitim programlarının oluşturulması,
- ✓ Çatı kuruluşlar ve İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü koordinasyonu aracılığıyla yatırım, teşvik, pazarlama vb. konularda bilgilendirme toplantılarının yapılması,
- ✓ İşletmelere danışmanlık hizmetlerinin de teşvik kapsamına alınması ve
- ✓ Tarım turizmi faaliyetleri konusunda yerel üreticilerin bilinçlendirilmesi.





SORUN 1	<i>İşletmelerin teşviklerden faydalanamaması/bilgi eksikliği</i>
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü koordinasyonunda devlet teşvik ve yatırımları hakkında bilgilendirme yapılması • Çatı kuruluşlar aracılığıyla bilgilendirme toplantılarının yapılması • İŞKUR'dan alınan işbaşı eğitimlerin amacının doğru anlaşılmasının sağlanması
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• Büyükşehir Belediyesi • İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü • İŞKUR
İZLENECEK YÖNTEM - PROJE	• Stratejik yaklaşım geliştirilmesi • İşletmelerin iş başı eğitim için aldıkları teşvikin bu alanda kullanılması, diğer alanlara aktarılmaması • İşletmelere danışmanlık hizmetlerinin teşvik kapsamına alınması
SÜRE-VADE	• Uzun vade
KONTROL NOKTASI	• İş birliği protokollerin yapılması • Bilgilendirme toplantılarının sayısı • Teşviklerin kullanım oranı • Turizm işletme belgelerinde artış

SORUN 2	İşletmelerin Dijital Pazarlama Konusundaki Bilgi Eksikliği
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Dijital pazarlama ile ilgili e-ticaret, çevrimiçi itibar ve benzeri konularda eğitim programlarının oluşturulması
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• Büyükşehir Belediyesi • İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü • İŞKUR • KOSGEB
İZLENECEK YÖNTEM - PROJE	• Kalkınma Ajanslarının eğitim ve danışmanlık desteği
SÜRE-VADE	• Uzun vade
KONTROL NOKTASI	• E- ticaret kapsamın verilen eğitimlerin katılımcı sayılarının takibi • Konaklama işletmelerinin tercih yoğunluğunun takibi

SORUN 3	Konaklama, Yeme İçme, Müze, Rekreasyon Alanları, Otopark Kapasite/Tür Yetersizliği
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Otel işletmelerinde hizmet kalitesinin geliştirilmesine yönelik eğitim programlarının düzenlenmesi • Zincir otellerin şehir merkezinde de yatırımının teşvik edilmesi • Şehir merkezindeki restoranların Karahayit bölgesinde şubeleşmesi • Otoparkların yeraltı otopark olarak yapılması
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• Büyükşehir Belediyesi • İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
İZLENECEK YÖNTEM - PROJE	• Çekicilik merkezine uzak otoparklar oluşturarak yürüyüş rotalarının oluşturulması. • Tur programı oluşturularak rekreasyon alanlarının ziyaret edilmesinin sağlanması
SÜRE-VADE	• Uzun vade
KONTROL NOKTASI	• İstatiksel sayıların takibi

SORUN 4	Turizmin Bütünleştirici Etkisinin Ortaya Konamaması
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	• Doğa yürüyüşü ve dağcılık rotalarının değerlendirilmesi • Tarihi güzelliklerin tanıtımının geliştirilmesi • Yöresel ürünlerin hediyelik eşya olarak sunulması • Tarım turizmi faaliyetleri konusunda yerel üreticilerin bilinçlendirilmesi • Bağbozumu ve Lermonos Tapınağını tur rotası kapsamına alınması
İLGİLİ KURUM-KURULUŞ	• Büyükşehir Belediyesi • İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
İZLENECEK YÖNTEM - PROJE	• Ulaşım ve altyapının geliştirilmesi • Soyut ve somut kültürel unsurların envanter çalışmasının yapılarak turistik ürün alternatiflerinin belirlenmesi
SÜRE-VADE	• Uzun vade
KONTROL NOKTASI	• Tur rotaları kapsamında destinasyona gelen ziyaretçilerin takibi

**DENİZLİ'DE TURİZMDEN SORUMLU EN ÜST KADEMEDEKİ YÖNETİCİ OLSAYDINIZ
YAPACAĞINIZ İŞLEMLER NE OLURDU? SORUSUNA VERİLEN YANITLAR**

Planlandırma ve projelendirme

Tanıtım ve pazarlama

Ulaşılabilirlik

Çarpık kentleşmenin önüne geçmek

Yerel ürünlerin tanıtılması

Kültür rotaları oluşturmak

Yeni destinasyon haritaları oluşturmak

Yerli turizmi hareketlendirmek

Tanıtımı arttırmak

Planlama

Sanat turizmi için gerekli ön çalışmalar

Eko turizm için gerekli ön çalışmalar

Tanıtım

Alternatif turizm

Yöresel ürünlerin ve kültürün öne çıkarılması



Pamukkale'de insanların dolu vakit geçirebileceği alanlar

Tarihi bölgelerde bulunan evleri koruma altına alıp, turizm amaçlı kullanmak

Denizli'de öne çıkmayan yerleri öne çıkarmak

Denizli'nin turizm potansiyelini keşfetmek

Denizli'nin turizm açısından sadece Pamukkale'den ibaret olmadığını göstermek

Denizli'nin doğal zenginliklerinin reklamının yapılması

Tanıtımın daha etkin yapılmasını sağlamak

Festivaller düzenlemek

Konaklama yapılacak otelleri çoğaltılması için çalışmalar yapmak

Yaygın denetim

Paydaşlar arası koordinasyon

Planlama

Tanıtım

Temizlik

Fiyat standardı

Termal kent haline gelmesi

İnovasyon

Destinasyon yönetiminin oluşturulması

Pamukkale çevresinin sosyal hayatını geliştirici projeler (işletmeler, festivaller).

Merkez ile turistik bölgeler arası ulaşım kolaylığı sağlamak (hafif ray sistemi, city tour bus).

Hava, su ve kış sporları ile ilgili, ilgi çekici çalışmalar (konaklama tesisi, yollar)

STK toplantısı

Eko turizmi desteklemek

Bağımsız toplulukları kurumsallaştırmak

Coğrafi işaretlendirme

Turizm kalkınması için yeterli ve gerekli kaynak

Günöbirlik yerine uzun vade konaklama

Tanıtım

Öncelikli bölgelerde şehirleşme(imar)

Eko turizmin geliştirilmesi

Yönetim ve koordinasyon

Planlama ve projelendirme

Temizlik

Şehir merkezini cazibe merkezi haline getirmek

Coğrafi işaretli ürün sayısını arttırıp şehirle özdeşleştirmek

Şehrin tüm tarihi, turistik doğal güzelliği olan alanları ulaşılabilir kılmak.

Alt yapı yatırımı

Tanıtım

Geceleme için alternatif sunumu

Tanıtım ve pazarlama

Doğa sporlarında geliştirme

Etkinlik turizmi geliştirme

Pamukkale giriş ücretlerini düşürme

Şehrin önemli yerlerine rota yönlendirmeleri

Laodikya ve Karahayıt'ı ön plana çıkarma

Şehir imajının düzeltilmesi için çaba gösterilmelidir.

Tanıtıcı faaliyetler

İyi bir master plan

Termal turizme yönelik yatırımlara öncelik

Marka sorununa karşı çözüm odaklı çalışma

Uluslararası ulaşım sorunun çözümü

Farklı konseptte bir müze kurmak

Yöresel ürünlerin standardını sağlayıp, pazarlamak

Köy pansiyonculuğuna geçişi sağlamak

Jeopark ve jeoturizm alanında çalışmalar başlatmak

İnanç turizmini ön plana çıkarmak

Jeopark yapılacak ve yapılabilecek yerlerin belirlenmesi

Ulaşım ve erişilebilirlik sorunlarının çözülmesi

Turizm envanteri çıkarılması

Bu envanter doğrultusunda planlama yapılması

Denizli ilçelerden ücretsiz turlar yapmak

Pamukkale’de festivallerin düzenlenmesi

Termal tanıtımını Türk Cumhuriyetlerine tanıtmak

2001 yılında tamamlanmış olan "Pamukkale koruma geliştirme" projesinin eksik kalan kısımlarının tamamlanması

Başta Pamukkale olmak üzere, Denizli ili ölçeğinde turizm gezi planlamasının yapılması ve kalış sürelerinin uzatılması

İşletme niteliklerinin arttırılması

Öncelikle bu alanda yönetim mekanizması tek elden olmalı

Pamukkale ve Karahayıt mahallelerinde kentsel dönüşüm yapılmalı

Su yönetim planı yapılmalı

"Pamukkale köy merkezi rehabilitasyonu" ve "Pamukkale çevresi turizm rotaları" oluşturma

Şehir merkezlerinde kent rotaları ve düzenlemeleri

Turizm bölgelerindeki yerel halk ve esnafların eğitimi

Havalimanı ve turistik alanlara danışma ofislerinin kurulması gerekir

Kaleiçi ve tarihi yerleri görsel olarak tarihleştirip zenginleştirmek

Sadece gelen turistlere Pamukkale ve Karahayıt'ı değil aynı zamanda ilçelerdeki turizm alanlarını da tanıtmak

Yabancılaşma yerine yreselleri daha fazla ön plana çıkararak reklam ve sosyal basın medya ile tanıtımı fazlaştırmak

Pamukkale ve çevresini yeme içme, konaklama alanında geliştirip hizmet kalitesini arttırmak

Kaliteli kafeler, restoranlar, butik oteller ve alışveriş yerleri yapmak ve bu alanların zelleştirilmesi

Turistin daha fazla geceleme geçirmesini sağlamak, 2 ve 3. günlerde Denizli'nin diğer bölgelerine turistleri yönlendirmek

Tanıtım planlaması yaparak, turizmi canlandırmak

Müze ve ren yerleri için kazı çalışmalarına öncelik verilmesi

Tanıtımı n ve st seviyede tutmak

Dünya kenti olması için fuarlar düzenlemek

Uçak ve çeşitli ulaşım yollarının sayı ve kalitesinin arttırılması

Mimari ve evre düzenlemesi yapılmalı

Ulaşım sorunları giderilmeli

Denizli'nin tanıtım ve pazarlamasının yapılması

Ören yerleri giriş fiyatlarını revize etmek, azaltmak

Çardak havaalanını direkt yurtdışı uçuşlara açmak

Termal turizm bölgesi için ülke geneline liderlik edecek tanıtımı ve reklam çalışmalarını yapmak

Hastanelerin açılması

Marka otellerin kurulması

Pamukkale gece ışıklandırma ve giriş imkânının sağlanması

Kurumlar arası koordinasyon ve iş birliğinin sağlanması

Güçlü tanıtım yapılması

Yatırım ve belirlenen önceliklerde planlama

Karar verici kurum ve kuruluşlarda ki yetki konusunda yönetim planı

Turizm bölgelerinde ki tüm belediye hizmetlerinde önceliklendirme ve 24 saat hizmet verilmesinin sağlanması

Kapsamlı bir master planı hazırlanmalı

Jeotermal kaynakların enerji amaçlı kullanımının arttırılması

Sağlık kenti oluşturulmalı

Pamukkale ve Karahayıt'ın düzenlenmesi, turistik bölge haline getirmek

Tanıtım ve pazarlama ile ilgili ciddi projeler ve etkinlikler düzenlemek

Şehir, hem tarih hem doğa hem de spor faaliyetleri için uygun (iç içe) olması sebebiyle sportif faaliyetler (doğa yürüyüşü, koşu maratonu) etkinliklerinin düzenlenmesi

Turizm alanlarının tam olarak belirlenmesi (kanyonlar, mağaralar, tarihi alanlar, spor ve doğa turizm alanları vb.)

Destinasyonların ve ulaşımın ayarlanması

Konaklama imkânlarının geliştirilmesi

Doğa yürüyüşü ve dağcılık alanında rota ve programlar oluşturularak tur programlarına dahil edilmesi ile ilgili çalışma yapılması

Hierapolis odaklı olarak Laodikeia, Tripolis ve Colossae gibi antik kentlere daha fazla ziyaretçi çekilmesine yönelik alt ve üst yapı çalışmaları yapılması

Turizm tanıtımının tek elden ve yenilikçi tanıtım yöntemleri ile (sosyal medya, sanal gerçeklik) ile gerçekleştirilmesi

Turizm alt yapısının geliştirilmesi için çalışmalar yapılmalı

Tanıtım faaliyetleri gerçekleştirilmeli

Turizm çalışanlarının eğitime özen gösterilmesi

Turizmde planlama

Alt yapı yatırımı

Kaliteli hizmet verme ve denetimi

Modern havalimanı, otogar, Yüksek Hızlı Tren

20 yıllık turizm eylem planı

Bürokratik engellerin minimize edilmesi

Doğal zenginliklerin tanıtımı

Kültürel zenginliklerin tanıtımı

Termal kaynakların tanıtımı

Merkez ve ilçeler arasındaki kopukluğu gidermek

Merkez odaklı turizm alanlarını rota üzerinde toplamak

Tanıtım ve sonrasında takip ve denetimini sağlamak

Pamukkale'deki inanç turizminin tanıtımı

Vizyon geliştirme

Yurtdışı direkt uçuş

Yurtdışı uçuş

Tanıtımın güçlü olması

İletişimin hızlanması

Kayak merkezinin tesis ve ulaşımını geliştirmek

Yreselrnlerin pazarlanmasını sağlamak

Turizm tesislerin fiziki şartlarını güçlendirmek

Paydaşlarla alıştay yapmak ve sonuç raporu hazırlamak

Bu rapora göre eksiklikleri tamamlamak

Planlama ve projelendirmelere öncelik vermek

Pamukkale Mah. yeniden kurmak

Merkezde tekstil, gıda ve el sanatları arşısı kurmak

İelerde ekolojik ve kültürel çevreler kurmak

Halk kültürünün turizme kazandırılması

Yöresel mutfağın turizme kazandırılması

Doğal alanların turizme kazandırılması

Deneyimli ekiple çalışmak

Eğitime önem vermek

Kent merkezine dönük kültür turizmini canlandırmak

Kültürel ve tarihi değerler

Doğal alanlar

Termal kaynaklar

Müze açmak

Tarihi kentlerdeki kazı çalışmalarını hızlandırmak

Doğal zenginliklerin sürdürülebilirliğini artırmak

Pamukkale mahallesini yeniden tasarlamak

Bilinçli personel yetiştirmek

Altyapı, temizlik ve reklam

Tanıtım ve pazarlama

Sosyal tesisler iyileştirme

Spor turizmi

Altyapı ve ulaşım

Hizmet kalitesini artırmak

Tanıtım

Kara ve havayolu ulaşımı

Sosyal tesisler kurulumu

Kırsal turizmi geliştirme

Şarabı marka haline getirmek

Yeme içme alanlarını genişletme

Farklı rotalar belirleyip turlar oluşturma

Tanıtım ve pazarlama konumlandırması

Turistik ürünlere yatırımlara öncelik verilmesi

Turizm rotaları

Festival ve tanıtım

Alternatif destinasyon pazarlama

Pamukkale Üniversitesi fizik ve tedavi hastanesi ve Laodikya Kilisesi'nin ulusal bir açılışla tanıtımı

Sağlık turizmi

Şehir planlama

Turizm master planı

Eğitim ve farkındalık programı

Başarılı iyi uygulamaların yerinde ziyareti organizasyonu

Dijital pazarlamaya yönelik eğitim ve finansman desteği





www.denizli.ktb.gov.tr
Mail : iktm20@ktb.gov.tr
Tel (0258): 265 54 48 // 264 39 71
Fax (0258): 265 07 87 // 264 76 21

Instagram: @denizlikulturturizm

